

KAS KO BIJO IR KODĖL?

Sovietų tikslus aiškinantis

Vytautas Meškauskas

Willy Brandt, V. Vokietijos socialdemokratų partijos pirmininkas ir vienas detentes pradininkų, kalbėdamas per sekmadienio CBS Face the Nation programą, aiškino sovietų ginklavimąsi jų pačių baime, ne tik dabartinio bolševikų režimo, bet tradicinę rusų apsupimo baimę. Juo labiau, kad dabar ten yra padidėjusi karių sluoksnių įtaka. Jie visados turi skaitytis su jungtine JAV, Vakarų Europos, Kinijos bei Japonijos opozicija ir būti pasirengę jai atsispirti.

Iš to galima padaryti išvadą, kad sovietai negali iš "globos" paleisti Lenkijos, nes per ją eina susisiekimas su Rytų Vokietijoje laikomomis sovietų armijos dalimis. Jei reikėtų, jie turi būti pasirengę bet kokia kaina išlaikyti Lenkiją. Bet jei taip, kyla klausimas - kam iš viso jiems reikia laikyti savo kariuomenę Rytų Vokietijoje. Ar tai ne jų priešakinės pozicijos veržimuisi toliau į Vakarus? Tik žinant atsakymą į tą klausimą galima planuoti atitinkamą reakciją.

Tos pačios dienos N.Y. Times teigė, kad sovietų auganti karinė galia yra didžiausias naujos Reagano administracijos galvosūkis. Jau prieš keturis metus George Bush, būsimas viceprezidentas ir tada CIA direktorius, sudarė dvi mokslininkų grupes įvertinti sovietų karinį potencialą ir intencijas. Viena grupė, žinoma Team B vardu, išvedė,

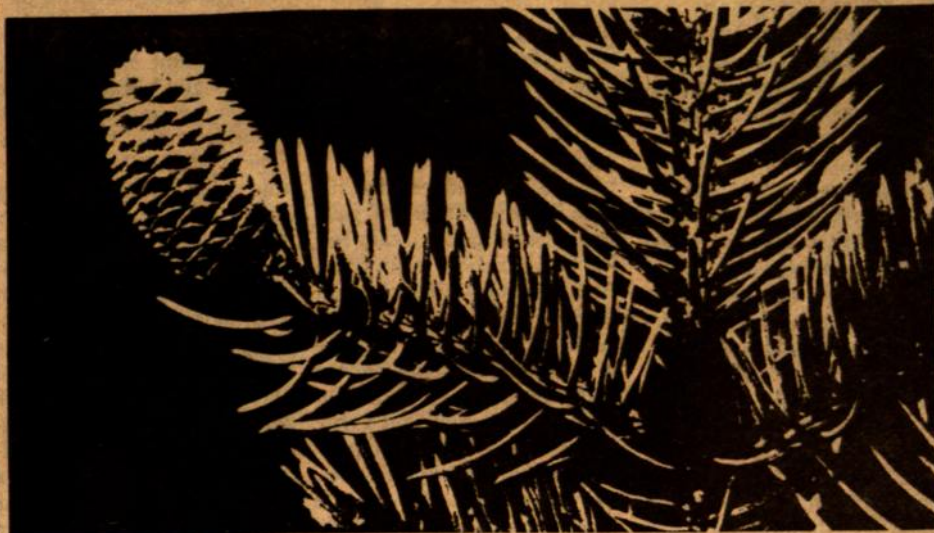
kad CIA ir kitos valdžios istaigos nedavertino sovietų ginklavimosi ir Maskva siekia strateginio (atominio) pranašumo. Ir dabar buvęs tos grupės vadovas, Harvardo profesorius Richard E. Pipes - pakviestas Reagano patarėjų tarpan - teigia, kad sovietų ginklavimasis yra agresyvaus pobūdžio.

Tuo tarpu kiti žinovai įžiūri pavojų pervertinant sovietų galią ir tikslus. Ta pažiūra daugiau ar mažiau sutinka su minėta Brandto nuomone.

1962 m. Kubos krizė, per kurią amerikiečių atominis pranašumas privertė juos atitraukti savo raketas iš tos salos, buvo posūkio akstinas sovietų ginklavimuisi. Jie tada nutarė neleisti istorijai pasikartoti. Chrusčiova už tai pavarių ir Brežnevui išviešpatavus, sovietai pradėjo auginti savo karinį pranašumą. Amerikiečiai mėgina sovietų ir savo ginklavimąsi lyginti do leriais, bet tai labai netikslu. Priverstą tarnauti gali pigiau išlaikyti kaip savanori, kuri reikia pavilioti iš darbo civiliniame sektoriuje. Kai kurie ekonomistai įrodinėja, kad sovietai, turėdami tik 60% JAV ūkinio pajėgumo savo krašto apsaugos reikalamis išleidžia tiek pat, kiek amerikiečiai, t.y. kažką apie 165 bilijonus dolerių. Tačiau JAV kartu su savo sąjungininkais Europoje daugiau išleidžia negu sovietai kartu su Varšuvos pakto valstybėmis. Bet ir čia Rytams pigiau apsieina, nes Varšuvos paktas naudoja standartinius sovietų ginklus, tuo tarpu europiečiai daugiau išleidžia vystydami savo pačių ginklus. Sovietų naudai kalba ne tik reguliarinės kariuomenės ir jų ginklų skaičiai bet ir karinis viso jaunimo paruošimas per atitinkamą apmokymą mokyklose.

Buvę Kissingerio padėjėjai - Helmut Sonnenfeldt ir William C. Hylant - International Institute for Strategic Studies leidinyje taip samprotavo:

"Iš vienos pusės Maskvos karinė galybė išaugo absoliučiai ir reliatyviai (lyginant su kitais kraštais). Maskvos įtaka jaučiama tolimose vietose ir

Kalėdų ir Naujų Metų nuotaikos

Emilija Čekienė

Kalėdų ir Naujųjų Metų šventės kiekvieno mintis gražina į praeitį ir kreipia žvilgsnį į ateitį. Laisvame pasaulyje, o ypač Jungtinėse Amerikos Valstybėse artėjančių Kalėdų priminimą pirmiausia išgirstame bažnyčiose, gatvėse, krautuvų languose kalėdinės muzikos garsais ir dekoracijomis. Kalėdų nuotaikoj giliau nei visų metų tėkmėje pajuntam savo dvasios pasaulį, jautriau išgyvenam praeities liūdnumą prisiminimus ir nuosirdžiau užjaučiam nelaimės atvejų kitus artimuosius ir net svetimus ne-

laimių atvejų. Metus baigiant pirmą kartą išgirde artėjančių Kalėdų muzikos garsus, pagalvojame savęs klausdami: džiaugsmingos man šiemet Kalėdų ir Naujų Metų šventės bus ar liūdnos ir toji nuotaikoj jų laukiam. Vieni laukiam paskendę džiaugsmuose, kiti sielos ir kūno skausmuose. Yra pasaulyje kraštų, kuriuose žmonės jaučiasi laimingi socialiai pavalgę. O kokios nuotaikos vyrauja mūsų, po visą pasaulį likimo išblaškytus lietuvius?

Pavergtieji mūsų broliai tėvynėje Kalėdų nuotaikas

pergyvena savo jausmus giliai paslėpę sielos gėlmėse, šiek tiek laisviau sutinka Naujuosius Metus, bet jokio džiaugsmo nesulaukia. Ten būna didingos respublikinės dainų šventės ir kiti renginiai, iš ten visam pasauliui išdidžiai skelbiama ilgalaikis žmogaus skraidymas erdvėse, bet pavienio žmogaus gerbūvis nuo to negerėja. Žmonės valandomis vargsta eilėse laukdami duonos kėsnio. Mintyse jie skrenda į savo artimuosius laisvojo pasaulio lietuvius pagalbos. Ne tiek materialinės pagalbos, kiek talkos jų vedamai kovai už Lietuvos laisvę, nors gyvenimo patirtis rodo, kad alkani kariai nei prieš ginklų jų nepalietus krinta iš kovos lauko. Tačiau pavergtieji broliai tėvynėje keleriopai daugiau aukojasi ir kovoja su okupantu rizikuodami gyvybėmis, o mes, laisvojo pasaulio lietuviai, klajodami gausių materialinių gėrybių pertekliuje pasineriam įsižiūrėję į to krašto gyventojų nuolatinio skubėjimo, dovanų viens kitam pirkinėjimo prekybinių centrų sąmyšyje, bet neturime pamiršti, kad geresnės dovanos mūsų jaunimui nebus, kaip laikraščio prenumerata, lietuviška knyga ar tautodailės kūrinys. O kas nebegali lietuviškai skaityti, juk turime ir anglų kal-

(Nukelta į 4 psl.)

Maldos diena už Lenkiją

JAV LB kviečia visus lietuvius gruodžio 21 d. pamaldose prisiminti lenkų tautą ir pasimelsti bažnyčiose, kad Dievas padėtų jiems kovojant už savo tikėjimą ir tautų laisvę, kad raudonoji armija neįsiveržtų į jų kraštą ir kad Lenkijoje prasidėjęs laisvės sąjūdis atneštų Lenkijai ir visoms rusų pavergtoms tautoms visišką laisvę ir nepriklausomybę.

JAV LB Krašto Valdyba

(Nukelta į 2 psl.)

Vaikystės Kalėdos

BALYS AUGINAS

KLEGA klumpės nužvarbė ant gruodo —
Mažos pėdos pabyra ledu —
Skamba dūžtančio stiklo šlaitu —
Už šerkšnu pražydėjusio sodo — —

Ant dangaus sidabrėjančio delno
Žydi žvaigždės, lyg spindintis žiedas —
Skrieja vakaro rogės nuo kalno —
Aukso važyje veža Kalėdas — —

Baltos paukštės lankose gieda,
Susimąsčiusi klauso pusnis —
Ir aidas nuaidi — Kalėda, Kalėda — —

Kiekvienam židiny įsižiebia
Kalėdinė švenčių ugnis — — —

Švenčių proga sveikiname visus Dirvos skaitytojus, rėmėjus ir bendradarbius, linkėdami linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų 1981 Metų!

Dirva

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Lenkiją iš visų pusių apsupus: didysis klausimas lieka, ar bus išlaikyta vienybė?

Nors paprastai apžvalgos rašomos po to kai kas nors įvyko, šį kartą vėl bandysime užbėgti įvykiams už akių. Kaip ten būtų, įvykiai Lenkijoje mums yra labai svarbūs. Jie gali būti tik eilinis sukilimo bandymas, kuris duoda vilties, kad ateityje jų bus daugiau, nepaisant šio bandymo likimo; bet gali ir būti, kad jis ateityje bus laikomas sovietų imperijos byrėjimo pradininku.

Rašant šias eilutes, Lenkija buvo iš visų pusių sovietų kariuomenės apsupta. Nedaug vilties davė ir Brežnevo išvykimas vizitui į Indiją, nes - jei jau apsispręsta žygiuoti - Brežnevo nebuvimas sostinėje gali tik padėti vėliau aiškintis, kad girdi, mažesni pareigūnai kiek pasikarščiavo gerajam Brežnevui išvykus. Kai jis grįžo, vėl galima tikėtis taikos! Ir ko daugiau likusiam pasauliui dar reikėtų?

Logiškai galvojant, kariuomenės žygio į Lenkiją ir nereikėtų, jei visi žino ir supranta, kad sovietai nenori ir negali leisti ne tik laisvos, bet ir kiek laisvesnės Lenkijos. Ir jei jie jau turi sutelkę pakankamai kariuomenės, jie jokių permainų neleis. O jei taip, nėra ko ir priešintis. Ar nėra pakankamai pavyzdžių, kad ir gerai aprūpintos tvirtovės pasiduoda, jei priešintis nebuvo prasmės. Ar nepasidavė palyginti labai gerai apginkluota Čekoslovakija naciams, jau

nekalbant rimčiau apie gintis nuo bolševikų negalėjusias Baltijos valstybes? Bet sakoma, kad lenkai kitokie - ar ne jų kavalerija puolė vokiečių tankus?

Bet vėl -- sovietams labai rūpėtų Lenkiją 'sutvarkyti' galimai pigesne kaina, o tam reikia talkos iš pačių lenkų tarpo. Bent kas nors iš lenkų (kaip pas mus gen. Vitkauskas ir eilė politikų), norinčių išnaudoti 'permainą', turėtų juos draugiškai pasitikti. Ir Čekoslovakijos sovietai nepuolė iš karto, nors ten prieš juos buvo pasiūšusi tik dalis vyriausybės, bet pirma Dubčeką privertė atleisti gen. Vaclav Prchlik, kuris buvo paruošęs planus sovietų invazijos atveju. Už tai galima prileisti, kad sovietai nepuls, iki nepastebės lenkų suminkštėjimo žymių. Kol kas jų nesimatė. Kania, nors pats 'aparačikas', valydamas politbiurą bandė atsikratyti galimų sovietų patikėtinių. Geras ženklas buvo ir tas, kad kai TASS pradėjo pulti naujų darbininkų unijų sambūrį SOLIDARUMĄ teigdamas, kad jame susispietė priešvalstybiniai ir priešsocialistiniai gailalai, tą teigimą paneigė ne tik SOLIDARUMO vadai, bet ir lenkų vyriausybė. Ir -- TASS nustojo tai skelbs. Ir už tai pereitos savaitės pradžioje dar buvo vilties, kad Kremlius dar kurį laiką palaišys Lenkiją apsuptą, iki kas

nors nepaprašys jų ižygiuoti.

To laukiant akys krypsta į Lenkijos ginkluotąsias pajėgas. Lenkija turi apie 210,000 vyrų kariuomenėje, 85,000 aviacijoje ir 22,500 laivyne. Armija turi 5 šarvuotas divizijas (apie 1,000 tankų), aviacija 700 karo lėktuvų. Ginklai yra sovietų gamybos ir, kaip paprastai, sovietai savo satelitams nedavė priemonių didesniai jų ginklų remontui. Jie turi būti pristatomi atgal į Rusiją remontui. Neaišku, kiek lenkai turi benzino ir amunicijos atsargų. Policijos, įskaitant ir sienų apsaugą, Lenkija turi netoli 100,000 vyrų. Ar visos tos ginkluotosios jėgos bus ištikimos tik Lenkijos vyriausybei, ar priims išakymus ir iš sovietų? Ar į juos visi lenkai dar žiūri kaip į priešus, kaip Pilsudskio laikais?

Svarbiausias tačiau lenkų ginklas yra ne materialinis, bet moralinis - solidarumas! Jis pakeitė vyriausybę pačioje Lenkijoje. Bet ar jis galės pakeisti Kremliaus pažiūrą į bendravimą su savo kaimynais būda? Ar jis pats - tas solidarumas - išlaikys dabartinį sunkų bandymą?

Kas ko bijo ir kodėl?

(Atkelta iš 1 psl.)

palankios jai bangos skauja SSSR pietinį pakraštį.

"Iš kitos pusės stiprėja ryšys tarp pagrindinių sovietų varžovų -- Vakarų Europos, Japonijos, Kinijos ir JAV. Sovietų Sąjunga tai ižiūri, bet kaip į ji atsakys - nėra aišku."

Reikia tačiau neužmiršti, kad ginklai ir apmokymas panaudoti juos dar nėra viskas. Hitleris pradėjo karą blogiau apsiginklavęs už savo priešus. JAV pralaimėjo Vietname. Pagaliau triuškinanti sovietų jėga neatgrasė Lenkijos nuo bandymo 'pataisyti' jai primestą režimą.

• Broniui Kvikliui, rašančiam knygas apie Lietuvos bažnyčias, reikalingos nuotraukos įvairių bažnyčių (iš lauko pusės ir iš vidaus), varpinių, koplyčių, religinių pastatų, kryžių, šventoriaus, kapinių vartų ar panašaus pobūdžio. Jeigu kas tokių nuotraukų turėtų ar galėtų ateityje gauti, suktų nuotraukas perleisti ar paskolinti, prašomi rašyti adresu: Br. Kviklys, 5747 So. Campbell Avenue, Chicago, Ill. 60629.

OPPORTUNITY FOR STRUCTURAL STEEL DETAILER/CHECKER

Minimum five years experience. Full benefits, including retirement/profit sharing & steady work.

Apply call or send resume to: ALAMO STEEL MACHINE Box 9098

Austin, Texas 78766

(44-3)

Iš kitos pusės

Nesenai NAUJIENOS savo vedamajame skundėsi:

"Šių metų spalio mėnesio Karyje paskelbtas Jurgio Gediminėno straipsnis 'Skirtingos nuomonės'. Straipsnį parašė slapukas, nes neturėjo drąsos pasirašyti savo pavarde po tokių 'skirtingų nuomonių'..."

"... Už paskelbtas melagingas žinias ir piktas insinuacijas yra atsakingas ne tik slapyvardžiu pasirašęs 'Skirtingų Nuomonių' autorius, bet ir Kario redaktorius... Zigmas Raulinaitis. Jeigu kas panorėtų slapuką Gediminėną patraukti teisman už šmeižtą, tai teisme turėtų atsakyti ir p. Raulinaitis. Jeigu federalinis teisėjas paklaustų redaktorių, kas yra minėto straipsnio tikrasis autorius, tai jis turėtų teismui pasakyti. Jei už šmeižtus ar įžeidinėjimus būtų paskirta bausmė, tai ja kirstų ir pačiam redaktoriui."

Tai perskaičius turėtų būti aišku, kad tose 'nuomonėse' buvo užsiminta NAUJIEŲ red. praeitis. Ir iš tikro 'nuomonės', prasidėjusios Kario 4 Nr., neatkreipė NAUJIEŲ dėmesio iki 8 Nr., kada toji praeitis ir buvo paminėta. Nebūčiau tu 'nuomonių' skaitęs, jei ne tas NAUJIEŲ vedamasis. KARYS turėtų padėkoti už nemokamą reklamą.

Būdinga, kad tos 'nuomonės' rašomos pačių NAUJIEŲ stilium. Tik, žinoma, amžinam ginčui dėl ALT, VLIK ir PLB pirmumo palaikoma paskutinioji, kaip demokratiškai išrinkta. Paminėjus, kad Baltuose Rūmuose lankėsi PLB visuomeninių reikalų komisijos ir PLB LB visuomeninių reikalų tarybos atstovai, sušunkama:

"Taigi, ryšis ir sąlytis su Baltaisiais Rūmais yra palaikomas demokratiškai rinktų Lietuvių Bendruomenės atstovų..."

Čia tai naujiena, nes nei tos komisijos ar tarybos nariai nebuvo renkami, bet skiriami. Pagal PLB vald. pirm. V. Kamanto pranešimą: "komisijos branduolys sudarytas iš žmonių Chicagoje, New Yorke, Washingtone ir kitur, palaipsniui įtraukiant vis daugiau žmonių". Toliau, kad "per kelis mėnesius į komisiją įsijungė". Tokiu būdu komisija yra sudaryta iš paskirtųjų ir įsijungusiųjų, bet niekur nepastebėjau, kad jie būtų 'demokratiškai' visos išeivių tautos išrinkti.

vm

RŪPINASI POLITINIAIS KALINIAIS

Luzerne posėdžiavo tenveikiančios organizacijos "Europäische Konferenz fuer Menschenrechte und Selbstbestimmung" valdyba, pirmininkaujama šveicarų parlamentaro (Nationalrat) Dr. E. Oehlerio. Valdyba priėmė Dr. A. Geručio pasiūlymą suaukinti konferenciją, kuri būtų specialiai pašvęsta rusifikacijai ir kolonizacijai nerusiškų tautų teritorijose Sovietų Sąjungoje.

Posėdžio dalyviai pavedė mūsų tautiečių parengti tokios konferencijos programą ir referuoti kitame valdybos posėdyje pati konferencija numatoma kitais metais Šveicarijoje.

Lucerniške organizacija, be kitų renginių, ligšiol sušaukė dvi konferencijas, kurių viena išnagrinėjo nerusiškų tautų padėtį Sovietų Sąjungoje, o antroji konferencija apsvartė sovietinių vad. satelitinių valstybių būklę.

Ryšium su vengrų sukilimo 25 metų sukaktimi kitų metų spalio mėnesį Luzerne užsimota surengti paminėjimą. Be kitų renginių, programoje numatytas simpoziumas apie sukilimus bei kitokį pasipriešinimą Maskvos užvaldytuose kraštuose. Į programą įtrauktas taip

pat lietuvių taptos sukilimas 1941 metais bei partizaninis karas, vykęs Lietuvoje, kai 1944-45 metais vėl prasidėjo sovietinė okupacija.

Vykstant Luzerno organizacijos "Europäische Konferenz fuer Menschenrechte und Selbstbestimmung" valdybos posėdžiams, Šveicarijoje lankėsi Rytų Vokietijos užsienių reikalų ministras. Organizacijos pirmininkas Dr. E. Oehleris įteikė Šveicarijos užsienių reikalų ministrui sąrašą politinių kalinių, kurie kalinami Rytų Vokietijos kalėjimuose. Šveicarų ministras prašytas paveikti Maskvos satelitinės valstybės svečią, kad politiniai kaliniai būtų paleisti, nes jų kalinimas priešingas Helsinkio susitarimams. Dr. Oehleris reikalavimas plačiai nuskambėjo Šveicarijos spaudoje, radijuje ir televizijoje.

WANTED EXPERIENCED FOREMAN
EXPERIENCED CORRUGATOR FOREMAN
and
EXPERIENCED FINISHING FOREMAN

To work in Southwest area. Excellent climate opportunity for advancement. Salary commensurate with experience & ability. Send resume: To Personnel Department, SOUTHWEST FOREST INDUSTRIES 6968 Industrial

El Paso, Texas 79915 or call 915-779-3900 An Equal Opportunity Employer (47-2)

Vokiečiai apie Vladą Šakalį

PROFIL

Flocht über sechshundert Kilometer: Vladas Šakalis FOTO: DIE WELT

Von Sibirien nach Madrid

Taip iš Madrido Vladą Šakalį pristatė savo skaitytojams didžiausias vokiečių dienraštis DIE WELT, tarp kitko pastebėdamas:

"Šiandien, trys mėnesiai po pabėgimo, Vladas Šakalis yra Madride -- vienas iš Rytų žmonių, kurie savo asmeniškumui pademonstruoti sovietinę priespaudą. "Jūs vokiečiai -- sakė jis korespondentui -- nesate kalti,

kad mes lietuviai turime nešti sovietinį jungą. Bet jūs būsite kalti, jei jūsų vyriausybė oficialiai neatšauks Hitlerio-Stalino pakatą, kuris mums atnešė tą nelaimę".

Vladas Šakalis seniai galėjo rasti gerą vietą savo optiko profesijoje. Bet jis neapleido savo tėviškos Vilniaus, savo žmonos ir dvejų vaikų -- septynių metų ir 11 mėnesių, vien tam, kad išsigelbėtų nuo naujos 10 metų kalėjimo grėsmės, žmogus, kuris jau baudžiamose stovyklose reikalavo nepriklausomybės savo tėvynei, savo gyvenimo tikslą ižiūri kovoje už laisvę. Jis ir daugelis jo tautiečių yra įsitikinę, kad jei Bonna anuliųotų Hitlerio-Stalino pakatą, baltų -- katalikų sąjūdis už laisvę susilauktų platesnio atgarsio.

Optiką iš Vilniaus nekalba apie abstrakčią politiką. Jis kalba apie savo egzistenciją, susijusią su savo laisvės troškančias tautas. Jis nežino, kiek daug žmonių sočioje ir į protestus nelinkusioje Vokietijoje, supras jo nusistatymą; kiek jau seniai pamiršo kiek meilės yra verta tėvynės laisvė.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiuro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

TAIKA IR RAMYBĖ

Svęsime Kristaus užgimimo - Taikos ir Ramybės šventę. Ir mąstant apie tą šventę -- kaip tuščia ir nyku širdyje. Tarp tūkstančių ir milijonų elektros žvakučių, tarp žaliujančių eglaičių, tarp skubančių ir neramių pirkėjų kurie ieško dovanų savo mažučiams, savo mylimiems ir draugams -- visur jaučiasi tuštuma ir žmonijos tragedija. O kaip norėtusi, kad vietoje tos baisios tuštumos, tos tragedijos šmėklos, spinduliuotų meilę, taiką ir ramybę, kokią veik prieš du tūkstančius metų skelbė angelai.

Tragedija yra, kad žmogus, žemės valdovas, nesinaudoja gėrio galia, o leidžia baisiai šmėklai skleisti savo kruvinus sparnus virš viso pasaulio. Kas vyksta mūsų dienų pasaulyje? Karai, badas, skurdas ir kitokios nelaimės, kurias sukuria pats nusižmoginęs žmogus, sėdintis Kremliaus ar kituose panašiuose rūmuose. Kambodija, Vietnamas, Afganistanas, Iranas, Irakas ir daug kitų vietų, kur žmonės miršta badu, žudo vienas kitą ir neša tą baisią nelaimę kitiems.

Mažas kūdikis tiesia savo rankutes į motiną, o toji į kryžį, kad Tas, kuris atėjo skelbdamas taiką ir ramybę, dar kartą sugrįžtų į iš po mūsų kojų slystančią žemę ir atneštų nors truputį žmogiškos šilumos ir ramybės. Kas vyksta mūsų brangioje tėvynėje Lietuvoje? Ten motina žino, kad tik kryžius yra jos viltis ir paguoda, kad tik per jį gali ateiti ta laukiama viltis ir paguoda, taika ir ramybė. Iš niekur kitur nesimato jokios vilties. Tie, kurie turėjo galios ir galėjo sukvarkyti pasaulį taikai ir ramybei, biznio vardan už mėlą pažadus nusilenkė blogiui.

Ir mes lietuviai atitrūkome nuo tikrovės, nuo savo pažadų palikti ir kenčiančiai tėvynei vieningai dirbti jos laisvės ryšiui. Tad ir mums labai reikalinga kalėdų dvasia, kurioje pasijustumė esą vienos šeimos nariais, broliais ir seserimis. Tada ir pas mus ateitų ta laukiamoji Taika ir Ramybė. Tada, dirbdami vieningai, galėtume atlikti didelius darbus net ir mūsų pavergtai tėvynei Lietuvai, lietuviybės išlaikymui išeivijoje mūsų vaikuiškos ir ateinančiose kartose.

Viešpatie, Tu atėjai į mūsų žemę kūdikio ir žmogaus pavidalu, kad nušluostytum vargo ir kančios skausmą ašaras. Tu augai tėvų meilėje, nešei tą patį vargą ir nedateklus, kurio ir tais laikais buvo daug ir Tavo pasirinktoje tautoje.

Viešpatie, aplankyk ir mūsų tėvynę Lietuvą. Ten gyve-

na geri žmonės. Tu būsi ten priimtas ir šiltai paguldytas, nes lietuvių namai yra atdaryti kiekvienam pakeleiviui. Lietūviai dalyvis su Tavimi kiekvienu duonos kąsniu ir savo širdžių šiluma. Tu ir dabar esi jų lūpose ir širdyse.

Tik, Viešpatie, kada Tu keliausi į mūsų žemę, Tu ten turėsi slapstytis ir bėgioti iš vietos į vietą. Ten yra nauji, moderniškai ir dar baisesni Herodai, kurie užgrobė mūsų tėvynę Lietuvą ir kankina bei persekioja į Tave tikinčiuosius. Jie yra daug baisesni už ana, kuris, ieškodamas Tavęs, nukapojo galvas visiems mažutėliams. Šie nauji - rusiško komunizmo vardu - išžudė šimtus tūkstančių kūdikių, vaikų, suaugusių ir senelių mūsų tėvynėje Lietuvoje, o milijonus jų pačių tėvynėje. Viešpatie, jie išgriovė ir sudegino mūsų sodybas; o šventovės, kurias lietuviai statė Tavo ir Tavo motinos Marijos vardais, jie baigia paversti sandėliais, šokių salėmis ar net visai išgriau-na.

O, Viešpatie, aš bijau pagalvoti, kas vyksta mano tėvynėje Lietuvoje. Lietuviai ten paversti vergais to nužmogėjusio ir subedievėjusio žmogaus.

Viešpatie, nors Tavo užgimimo dienos proga, aplankyk ir paguosk juos. Suteik jiems jėgų ir išvermės sulaukti gražaus laisvės ryto.

Viešpatie, Tu aplankyk ir šaltos Sibiro tundrose dar išlikusius ir kenčiančius lietuvių. Juk Tu žinai, kad ir pro sniego pūgas ir šaltį jų malda kyla į Tave. Suteik jiems paguodą ir sutrumpink jų kančių dienas, kad ir jie galėtų grįžti iš vergijos į laisvus gimtuosius namus, kad ir jiems už

Su kiekvienomis Kalėdų šventėmis mumyse gyvai iškyla tėviškos ilgesio jausmai ir gražių prisiminimų vaizdai.

Stai ir vėl atgimsta švento Kūčių vakaro vaikystės laikų išgyvenimai -- kai pirmajai žvaigždei sužibėjus susėsdavome prie bendro vakarienės stalo su 12 valgių, kai visa šeima dalindavosi kalėdaičiais, o pavalgę kiekvienas traukdavo iš po staltiesės šieno stagarėlius, kai visi skubėdavo į Bernelių mišias ir galiausiai kai švėsdavome Kalėdas, kurių džiaugsmas spindėdavo kiekvieno širdyje iki pat Trijų Karalių.

Ir nenuostabu, kad tokia švenčių nuotaika gyvenome per visą Kalėdų metą, nes tikroji Kalėdų prasmė buvo tada gyva mūsų tautos tradicijose.

Išskirtinė nuotaika gyvenome ir Advento metu, kuris juk skirtas dvasiniam pakilimui, pabudimui, laukimui ir ilgesiui. Ir pati gamta tuo metu mums neteikia ypatingo grožio ar estetinio pasigėrėjimo, nes ilsisi ir rengiasi ilgam žiemos miegui. Tuo metu negirdime paukščių čilbėjimo ar pavasarinio vėjelio dvelkimo, nematome vasariško džiugavimo, nei auksinio rudens spalvų žaismo. Vienu žodžiu nete kome tos prabangiškos aplinkos, kuria džiaugiamės kitais metų laikais ir todėl ieškome daugiau moralinės atramos, ieškome daugiau pasitenkinimo bendruomeniniame gyvenime. Stengiamės daugiau suartėti vienas su kitu, vienas kitą geriau pažinti ir pradžiuginti. Todėl tuo metu ir išsivystė mūsų tautoje eilė gražių religinių ir tautinių papročių.

Vieni tų papročių stiprina mūsų tautinę sąmonę, kiti - mūsų tikėjimą. Ir todėl, norėdami artėjančias šv. Kalėdas išgyventi tikroje jų prasmėje, turėtume nepamiršti gražių savo tradicijų.

Tėvynėje okupantas stengiasi mūsų tautos tradicijas visomis galimomis priemonėmis ištrinti, prievarta piršdamas savašias ateistiniu charakteriu. Gyvendami laisvame krašte -- mūsų niekas nevaržo -- savo švenčių papročius galime laisvai reikšti ir puoselėti. O yra labai svarbu, kad jas išeivijoje jų neužmirštume ir švenčių metu praktikuotume, nes tik tada papročiai iš tradicijos išliks gyvi ateinančiose kartose.

viešpatautų Taika ir Ramybė.

Viešpatie, neužmiršk ir mūsų, gyvenančių laisvajame pasaulyje. Geras gyvenimas ir neribota laisvė gadina mus. Mes pradėdami pamiršti net kenčiančius savo brolius-seseris ir pešamės tarpusavy. Sustiprink mumyse tėvynės meilę, kad mes nevirstume svetimų dykumų vėjo nešiojamomis smiltimis.

Tegu ateina Taika ir Ramybė į visą pasaulį, bet dar labiau į mūsų pačių širdis, kad Kalėdų rytą mes visi nuoširdžiai galėtume giedoti garbės himnus Išganytojui ir meile sveikintume vienas kitą.

P. Zičkus

BRANGINKIME ŠVENČIŲ TRADICIJAS

Stefanija Stasiene

Paprastai sakome, kad Kalėdos vaikų šventė. Iš dalies tai tiesa, bet tik ne dėl to, kad vaikams ruošiamos eglutės ir gausiai perkama įvairių dovanų. Ne, Kalėdos laikomos vaikų švente todėl, kad jų širdys atviresnės tikrajai meilei ir tikėjimui.

Todėl Kalėdų laikas yra pats geriausias veikti į jaunųjų širdis bei vaizduotę. Leiskime jiems pilnai išgyventi mūsų švenčių papročius, ugdykime juose meilę ir pagarbą mūsų tradicijoms, ugdykime pagarbą vyresniems, meilę savo kalbai, meilę artimui ir kenčiantiems tėvynėje.

Į kalėdų švenčių paruošiamuosius darbus įtraukime ir

jaunimą, tegul visa šeima jaučia švenčių nekasdieninę atmosferą. Juk niekur pasaulyje tokio Kūčių vakaro nerasi-me kaip pas mus, išskyrus slavų tautas. Todėl šiai nepaprastai puotai turėtume rimtai pasiruošti ir suprasti jos prasmę. Tie išskirtiniai 12 valgių nėra tik atsitiktinumas, o turi gilią religinę prasmę ir primena paskutinės vakarienės dvyliką dalyvių - apaštalių. Kūčių simbolių, kaip žinome, yra daug: jau minėti 12 valgių, stalo dengimas šienų, kalėdaičių laužymas ir dalinimas visai šeimai, po valgio įvairūs ateities spėjiojimai ir t.t. Ir Kalėdų dienoje turime

(Nukelta į 4 psl.)

Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu visus lietuvių Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1981 Metų progą.

Reikšdamas dėkingumą spaudai, veikliams, organizacijoms ir pavieniams asmenims už žygius Lietuvos reikalais bei atodairą Lietuvos diplomatiniais ir konsulariniams atstovams, linkiu, kad 1981 metai visiems būtų sėkmingi asmeniškai ir ypačiai koordinuotoje veikloje ginant pavergtųjų tautiečių pagrindines teises ir Lietuvos laisvės bylą.

Dr. S. A. Bačkis
Lietuvos atstovas

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba sveikina visus geros valios lietuvių plačiame pasaulyje ir jungiasi su visais savo mintimis ir troškimais.

Praėjusiais metais susirinkome į didingą VI-ąją Tautinių Šokių šventę, kad dar kartą patvirtintume lietuvių išeivijos gyvastingumą. Su pasididžiavimu sekėme sustiprėjusį tautos pasipriešinimą okupantui Lietuvoje, kuris ypatingai pasireiškė visa eile naujų pogrindžio leidinių. Atkreipę didesnį dėmesį į Lietuvą giliau pajutome tą ryšį, kuris jungia mus vienus su kitais ir su pavergta tauta.

Ateinančiais metais minėsime 40 metų sukaktį nuo 1941 metų sukilimo prieš okupantą. Ši sukaktis tepaskatina mus su dar didesniu ryžtu siekti visų bendro tikslo -- Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
Valdyba

Kalėdų švenčių proga Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba sveikina visus ALT S-gos Tarybos narius, skyrių valdybas ir jų narius, Dirvos ir Naujosios Vilties redaktorius ir jų bendradarbius, Vilties Draugijos valdybą, Tautinio Sąjūdžio narius ir visus tautinės minties lietuvių ir linki linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų.

ALT S-GOS VALDYBA

Pirmininkas — A. Mažeika,
vicepirmininkai — Br. Dūda ir
J. Mockus,
įždininkas — V. Juodvalkis,
sekretorė — E. Gedgaudienė.

Tyli naktis

VACYS KAVALIŪNAS

Tyli naktis. Tyli... O čia tylos nėra. Tik vėjas. Šaltas Šibiro vėjas. Ir staigiančios spygliuotos vielos. Susmigusios giliai į mano širdį.

O aš girdžiu: Tyli naktis, šventa naktis. Ataidi ji iš mano žemės. Ir iš namų gimtųjų. Matau — pirkia ir motinos veidas. Koks jis šviesus. Ir lino staltiesė ant stalo.

Kvepia šienas. Girdžiu aš — skamba dalgiai jo žieduose. Grėbėjų dainos rausvėjančioj vakaro žaroj.

Tyli naktis, šventa naktis... Atgyja mano sielų sodas. Ir takas pro rugius. Jame įmintos mažos mano pėdos. Lopšinės aidas skleidžiasi iš jų. Ir pasaka graži...

Ir vėl girdžiu: Tyli naktis, šventa naktis... Ir drebančios tėvo rankos. Užkimes balsas virpančioj žvakės šviesoje:

— Kur ji dabar?

— O tėvai! — pravirks ta motina, ir ašaros užlieja jos veidą ir akis.

— Gal ji viena tenai? Gal? — nutyla jis.

Atsiskleidžia pušynas. Ir brolių rankos kyla iš kapų. Matau — mažos sesutės veidas. Iš lopšio ji buvo išplėsta. Koks siaubas jos akyse! Ir kokie žodžiai birželio naktį:

— Mama! Mama!...

Tyli naktis šventa naktis... Ateik, o Viešpatie! Tiesiu aš į tave sušalusias rankas. Ateik į žemę, kur nėra ramybės nei tylos, kur tik vėjo užsesys gūdus ir šauksmas kankinamo žmogaus.

Branginkime švenčių tradicijas...

(Atkelta iš 3 psl.)

grazių papročių bei visą eilę tradicinių valgių. Taigi šventės tiek daug skiriasi nuo paprastų dienų, kad nevienas galime savęs klausti, kodėl mes dabar kitaip jaučiamės ir visiškai ką tai naujo išgyvename. Ar mūsų vaikai jaučia ir išgyvena tą nepaprastą šventinę nuotaiką?

Štai ką tenka patirti iš mokyklinio amžiaus vaikų, nes liuanistinėje mokykloje po švenčių visuomet prašau vaikų aprašyti, kaip jie praleido šventes. Jų rašiniuose dažnai skaitau tokius štai pasakymus: Kalėdų dieną visa mūsų šeima valgėme 'Brown Derby' restorane, buvome išvykę už miesto į gerą restoraną ir t.t. Tad kur mūsų švenčių tradicijos, kur mūsų tradicinių švenčių valgiai?

Toliau besikalbant su mokiniais apie Kūčių reikšmę ir tradicinius valgius dažnai tenka išgirsti, kad aguonų pienas jiems nepatinka, kad avių sunkienė ir kviečių grūdų višikiai nematė ir negirdėję. Jie tik žino vieną, kad Kūčiose yra labai daug maisto. Tuo tarpu valgių gausumas ne tam, kad sočiai prisivalgyti, bet kad tą nuotaikingą šventą vakarą gyventume su savo tradicijomis ir jas palaikytume gyvas. Juk kiekvienas valgis turi savo prasmę. Šie dvylika valgių atsitiktinai neatsirado, jie surišti su religija, tautiniais papročiais, su mūsų tautos socialine būkle. Ir jei kuris valgis nepatinka, tai tradicija reikalauja jo bent paragauti. Jei valgysime tik tai kas patinka, tai Kūčiose daugelis tradicinių valgių visiškai išnyks. O praradę savo tradicijas prarasime ir savo identitetą ir tautybę. Tai atsitiko su daugeliu tautų šiame krašte, kurios pamiršo savo tradicijas.

Pasaulis šiandien daugiau praktiškas ir todėl jame dabar daugiau blaškymosi negu tikro švenčių džiaugsmo.

Šiandien prieškalėdinis komercinis miesto triukšmas nustelbia šio meto šventišką nuotaiką ir verčia mus plaukti su tekančia srove. Tačiau Kalėdos liko prasminga šventė ir būdami nedidelės tautos atstovai turėtume stengtis gyventi pagal savo tradicijas, jas puoselėti ir perduoti ateinančioms kartoms.

KVAPNŲS KALĖDŲ MEDUOLIAI

Imti: 7 puod. sviesto, (dvi lazdelės), 2/3 puod. tam-saus cukraus, 3/4 puod. medaus, 1 kiaušinis, 2 arb. šaukšteliai citrinos žievės 1 arb. šaukšt. vanilijos ekstrakto, 1 arb. šaukšt. malto cinamono, 1/2 arb. šaukšt. malto imbiero, 1/2 arb. šaukšt. maltų gvazdikėlių, 1/8 arb. šaukšt. druskos (jei sviestas be druskos), 1 arb. šaukšt. kepimo sodos, 4 1/2 puod. miltų.

Ištrinti sviestą su cukrumi, įdėti kiaušinį, dar kiek pasukti, supilti medų, visus prieskonius ir kepimo sodą. Vėl pasukti. Pagaliau po truputį berti miltus ir minkyti. Išminkius padėti šaltai. Kai tešla bus sustingusi, tada kočiūti ir išspausti norima formele meduolius, arba išspausti taurele, viršų patepti kiaušinio baltymu ir uždėti ant kiekvieno meduolio po pusę lazdynų riešutą. Kepti 350 laips. apie 10 min. — iki krašteliai bus truputį gelsvi. Iškepus padėti ant tinklo, kad atauštų. Ataušusius sudėti į dėžę ir sandariai uždaryti.

Kalėdų ir Naujų Metų nuotaikos...

(Atkelta iš 1 psl.)

ba apie Lietuvą. Ir, matyt kaip tik artėjant Kalėdoms, aš gavau net keletą laiškų iš lietuvių, prašančių informacijos apie Lietuvą su tokiais klausimais: "Aš esu lietuvaite, noriu žinoti, ką jūsų organizacijos veikia ir gauti apie tai informacijos. Kur randasi man artimiausia jūsų draugija" ir t. p.

Jei Kalėdas praleistume vien dovanų pirkimo ir gavimo nuotaikomis, tai būtų iškraipyta jų tiesioginė prasmė. Jei tą šventę vadiname taikos, ramybės, vienybės ir tiesos simbolio švente, tai savo dvasios pasaulyje sąmoningai ją įprasminam tik tada, jei tą nuoširdumo ir vienybės jausmą savyje nešiosim ne tik Kalėdų dieną, bet ir kasdienybėje.

Mes trokštame ramybės ir taikos savo broliams ir sesėms lietuviams komunistinio okupanto pavergtame krašte, kur iškraipoma tiesa, taikos bei ramybės sąvoka. Mes trokštame jos ir čia išeivijoje, kur vien iš prabangos dažnai prarandam ne vien ramybę, taiką,

Kristaus gimimo šventei artėjant, sveikiname Jus — Amerikos ir laisvojo pasaulio lietuviai ir linkime Jums tyro džiaugsmo, taikos ir ramybės šeimose bei asmeniniame gyvenime.

Taipgi sveikiname savo brolius ir seses pavergtoje Lietuvoje, didžiuojamės Jūsų ryžtu ir drąsa kovojant prieš pavergėją ir stebimės Jūsų nepalaužiama valia išlikti laisvais lietuviais.

Sveikiname visus lietuviškus veiksmus, parapijas, organizacijas, klubus ir laikraščius, linkėdami ir toliau dirbti ir nepavargti.

Pagaliau sveikiname PLB ir visų Kraštų Valdybas, apygardas ir apylinkes. Linkime, kad 1981 metais mūsų gretos dar daugiau sustiprėtų ir, kad bendromis pastangomis priartintume Lietuvos laisvės rytą.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA

Visus lietuvių kultūros kūrėjus ir darbuotojus bičiuliškai sveikiname su Kalėdų šventėmis ir Naujaisiais Metais. Linkime jūsų gyvenime ir darbuose džiaugtis laimėjimais, taika ir viltimis.

JAV LB Kultūros Taryba

Brangius kolegas neolituojamus ir jų šeimas Amerikoje ir plačiajame pasaulyje
KALEDŲ ir NAUJŲ 1981 METŲ
proga sveikina

Korp! Neo-Lithuania
New Yorko Valdyba

Edmundas ir Irena K. Vaitkai
6641 S. Francisco Ave., Chicago, Ill.
ŠVENTŲ KALĖDŲ
ir
NAUJŲ METŲ
proga sveikina visus draugus, prietelius
ir pažįstamus.

MALONIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
draugams ir bičiuliams visuose
kraštuose linki

Stefa ir Vytautas
Gedgaudai

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkime visiems Dirvos skaitytojams, rėmėjams, bendradarbiams ir Vilties draugijos nariams.

VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas dr. D. Degėsys
Vicepirmininkai —

inž. K. Pocius,
A. Laikūnas,
inž. J. Jurkūnas,
dr. V. Stankus,
A. Švažas,
sekr. J. Jurevičius.

bet ir vienybę aukštesnių Basanavičiaus 1883 m. idealų siekime ne vien artimųjų tarpe, bendradarbių, "Aušroj" parašyti žodžiai: bet ir plačioj visuomeninėje "Kaip aušrai auštant nyksta ant žemės nakties tamšybė, o kad taip jau prašvistų ir Lietuvos dvasia. Teks mūsų troškimas ir nomet, telydi mus dr. Jono ras".

KŪRYBA IR MOKSLAS

Donelaitis, jo Metų pasaulis ir žmogus

Vacys Kavaliūnas

Laikas niekad nesustoja. Ir jau du šimtai metų nudundėjo į amžių tolimas nuo Donelaičio mirties. O tačiau jis tebėra gyvas. — Gyvas savo Metuose. Ir mes jį girdime ir matome. — Išskyla jis "Metų" pasaulio fone ir būrų žingsniuose, dundančiuose jų gimtosios žemės keliuose ir susisiekiančiuose su amžinybe.

Vienas iš pačių būdingiausių poezijos bruožų, teigia savo knygoje "Writing poetry" Marie Gilchrist, yra naujas kūrėjo-poeto ar aplamai rašytojo — žvilgsnis į išorinio pasaulio daiktus: "a new way of looking at the things." Tai iš tik-

rujų svarbu. Ir svarbu ne ne tiktai poezijos, bet ir aplamai grožinės literatūros kūriniui.

Poetinė išorinio pasaulio erdvė nėra tik bedvasė geografinė ir gamtinė aplinka, kurioje poetas ar rašytojas gyvena ir kuria ir kurioje lokalizuoja savo veikėjus, atskleidamas ir vaizduojamo pasaulio veido bruožus. Labai dažnu atveju ir jis pats, ir jo personažai su tuo pasauliu yra giliai ir intymiai savo būties gėlmėmis susiję. Tiktai erdvėje, o ne laiko plotuose, prancūzų filosofo Gaston Bachelard knygos Erdvės poetika (La poétique de l'espace) žodžiais, galime lokalizuoti savo gyvenimo praeities momentus.

Be to, dažnu atveju toje išorinio pasaulio aplinkoje ir kūrėjas, ir jo personažai pajunta mistinį daiktų aspektą, kuris yra tarytum žemės kelio gairės, vedančios dvasinės tikrovės plotmėn, ir kur užsimezga tylus žmogaus sielos dialogas su Kūrėju.

Tačiau pagrindinis ir centrinis literatūros kūrinio personažas yra žmogus. O ir meno tikslas, Rene Huyghe knygos Menas ir siela (L'art et l'ame) teigimu, nuo pačių seniausių laikų išreikšti žmogų: "Son role essentiel, sa constante, c'est d'etre depuis son origine un mode d'expression de l'homme". Ir todėl kur kas svarbiau negu naujas rašytojo ar poeto žvilgsnis į išorinio pasaulio daiktus yra jo žmogaus samprata ir jo gyvenimo kelio vizija pačia giliaja — egzistencinė ir likimine prasme.

Net drįsčiau teigti, kad nėra ir vargu ar begali būti gilus literatūros kūrinys, kuriame nėra žmogaus ir kuriame žemės kelio plotmėje neiškyla amžinas jo dvasios ilgesys, kuriuo, Ferdinando Alquié veikalo Būties ilgesys (La nostalgie de l'Etre) žodžiais, yra paženklinta autentiška žmogaus sąmonė.

Ryškus šio teigimo įrodymas pavyzdys — Antano Baranauko Anykščių šilėlis, kuriame poetas, traktuodamas išorinio pasaulio — miško — temą, galų gale savo siela taip intymiai ir nuoširdžiai susilieja su vidurmančio tyla, kad išgirsta ir tai, ko fiziškai girdėti negalima: kaip gėlės žiedas ar lapelis kraunas, kaip rasa krinta ir medžiai kalbasi, ir savo dvasia peržen-

gia išorinės tikrovės ribas.

Tai galima konstatuoti ir kalbant apie kitų mūsų poetų — Maironio, Baltrušaičio, Putino, Aisčio, Brazdžionio kūrybą, kur pro gamtinį motyvą pasigirsta kūrėjo vidaus pasaulio aidai ir harmoningai susilieja su Visatos ir metafizinio pasaulio melodija.

Žmogus ir jo gyvenimo kelio žingsnių aidai, perdami išorinio pasaulio ribas, išskyla pirmon plotmėn ir Donelaičio Metuose, kūrinyje organiškos turinio ir formos, už kurios glūdi ir jo autoriaus filosofija, atsiskleidama realistiškai poetinėje jo gimtojo krašto erdvėje ir pavasario, vasaros, rudens ir žiemos vaizdų fone.

Išoriniai Metai susideda iš keturių dalių: Pavasario linksmybių, Vasaros darbų, Rudens gėrybių ir žiemos rūpesčių. Ar šia metų laikų eilę, kurią Donelaičio kūriniui suteikė pirmasis jų leidėjas Liudvikas Rėza, džiaugtųsi jo autorius, esu linkęs bent kiek paabejoti.

Hohlfeldo rankraščiuose, nusirašytuose iš Donelaičio, šis kūrinys prasideda Rudens gėrybėmis. Ir tai greičiausiai eina iš antikinės Graikijos literatūroje atspindinčios pasaulio vizijos, pagal kurią visa yra viena. Tad ir visatoje, pulsuojančioje to paties ritmo bangavimais, o taip pat ir žemės gyvenime, pastebimas nesustojantis mirties ir atgimimo vyksmas. O todėl logiška ir realu prileisti, kad šis nuolatinis gyvenimo procesas, apie kurį savo knygoje Literatūros psichologija, kalbėdamas apie graikų tragediją, užsimena Ralph Hallman, galėjo turėti ir Metų pasaulio vizijos susiformavimui. Juoba, kad Donelaitis literatūrinės dvasios prasme yra Vakarų Europos žmogus. Tai tačiau nėra teigimas, o tik lengva užuomina, pagrįsta mirties ir prisikėlimo principu: rudens ir žiemą visas gamtos gyvenimas yra apmirus, o pavasarį gaivališkai ir su nesulaikomu entuziazmu prisikelia.

Keturios Metų dalys — Pavasario linksmybės, Vasaros darbai, Rudens gėrybės ir žiemos rūpesčiai tėra tik išorinės kūrinio kompozicijos elementai. Gilesniąją prasmę pagrindinis jų formos bruožas — Visatos harmonija, pereinanti nuo Donelaičio pasaulio sampratos ir jo vizijos: visa yra viena,

Eglaitės aikštės vidury

VYT. ALANTAS

Aukšta eglaitė tviska tvaska aikštės vidury. Kai dvelkteli vėjelis, suvirpa auksiniai burbulai, Tartum sukrėtų medį išdidumo šiurpuliai. — Ir kaspiniai balti į aukštį raizgos įvijai. Pačioj viršūnėj pučia dūda angelas sparnuotas, Ir didelė žvaigždė-spindulė tviska tamsumoj. — Vaidenasi, lyg Aitvaro sparnai žybsėtų aukštumoj...

Pro langą susimąščius žiūri moteris sena Į eglę besipuikuojančią puošmenom blizgiom, Ir mini žilgalvė aną žvaigždėtą žvainą naktį, Kai ji su juo, tarsi padangėm, skriejo važaliu, Mėnulio lydimi baltais lygiais laukais, O žvangalas skambėjo jiems jaunystės pažadais... Vaikagalys prie lango vis sugrįžta ir galvoja, Ar tėvas jam nupirks elektros traukinėlį, Apie kurį jis net sapne sapnuoja...

Širdis nunokusios gražuolės spurdą neramiai: — Ar jis padės po eglaitę žiedą be akies, Ar teks nuvyst vienai, kaip eglei nurengtai Ir be atodairos į gatvę išmestai?..

Ankštoj mansardoj, pasidėjęs lapą, poetas rymo Ir laukia, kad atskristų angelas nuo viršūnės Ir įkvėptų jam eilėrašį nemarų parašyt...

Pro platų šviesiai apšviestą langą Matyt, kaip žmogysta, palinkęs ant skaitliukų, Skaičiuoja, kiek atneš jam pelno Dievo užgimimas...

Pro ligoninės langus eglę varsto daug akių: — Jie ten stebuklą vilis lūkesčio pilnom širdim...

Visi kažin ko ilgis, kažko laukia, Bet vengia pagalvot, kaip atsigerins Jam...

O todėl dangus ir žemė ir visa, kas joje yra, augalai, gyvuliai, paukščiai ir žmonės yra tos pačios Visatos harmoningos simfonijos akordai.

Galbūt todėl, kaip tai pastebi Edmond Jaloux savo knygoje Nuo Eschilo ligi Giraudoux (D'Eschyle a Giraudoux), kalbėdamas apie fantastinės ir magiškos literatūros psichologiją, kad žmogus yra visą laiką tos harmonijos su Visata troškęs ir siekęs.

Tačiau Donelaitis neturi mistinio išorinio pasaulio daiktų pajutimo jausmo. Jo realybės vizijoje ryškus groteskinis bruožas, kiek primenantis 16 amžiaus prancūzų rašytojo Rabelais pasaulį, kurio Pantagruelis, užėjus lietui, iškiša liežuvį ir tarsi žietsargiu uždengia visą didžiulę savo armiją. Ir, be to, jam tereikia iškišti ne visą liežuvį, o tik

pusę — seulement a demi. Šiuo atveju tereikia prisiminti Metų blusas, kurios lyg kokie begemotai išsižioja ponus ir būrus įkasti, ar kamuolius dūmų, kurie, Mikolui svilinant kuilį, saulę, žvaigždes ir mėnulį užtemdo.

Užsiminus apie kosminę Metų pasaulio viziją, kuri artima antikinės Graikijos Visatos sampratai, norėtųsi pastebėti, kad nieko joje nėra stambeldiško. Dangaus ir žemės ir aplamai viso kosmo harmonija gana tvirtą poziciją izima ir krikščioniškoje pasaulio sampratoje. O tai, tarp kita ko, gali patvirtinti ir jėzuito Teilhard de Chardin Himnas visatai (L'Hymne a l'Univers), kuriame juntama dvasinė medžiaginio pasaulio galia ir kuriame visa juda ir spinduliuoja iš Kristaus.

(Bus daugiau)

■ Laiškai Dirvai

Gerbiamas Pone
Redaktorium:

"Dirvos" š. m. gruodžio 4 d. "Iš kitos pusės" skyriu-je p. v. m. su sąmoju sam-protauja, kad prezidentui J. Carter rinkimus pralaimė- jus, "bendruomenini n k a i galėtų kiek pailsėti iki nau- jo demokratų laimėjimo", o ALTa perimtų kontaktus su respublikonais kontroliuoja- mais Baltaisiais Rūmais. Autoriaus teigimu, "To aki- vaizdoje veiksniai turėtų jaustis kaip estafetės bėgi- kai, vieni gali pailsėti — kiti turi bėgti".

Prieš šiam pasiūlymui patampant ištėtų ginčų objektu mūsų spaudoje ir laisvinimo veiksmų konfe- rencijose, p. v. m. noriu pa- informuoti, kad JAV LB Vi- suomeninių reikalų taryba nesijaučia pavargus po glaudaus bendradarbiavimo su prezidento Carter Admi- nistracija. Visą susikaupusį nuovargį išblaškė prieš pre- zidentinius rinkimus LB-nės pastangomis išrūpinta Lie- tuvos diplomatinės tarnybos atstovavimo testinumo ir naujų diplomatų paskyrimo garantija. Jaučiamės lyg būtume pasisėmę naujų jė- gų. Dviem trečdaliams Vi- suom. Rkl. Tarybos narių esant registruotais respub- likonais, tikimės, kad turė- sime nemažiau artimus ry- šius ir su prezidento R.

Reagan Administracija. Be to, nemanome, kad ALToj gausiai susibūrusiems mū- sų garbingiems pensinin- kams būtų sveika siūlomoje estafetėje bėgti. Tam dr. J. Adomavičius tikrai nepri- tartų. Mielai juos sutinka- me palikti vertingai užtar- nautame poilsyje. Pensinin- ko amžius yra posėdžiavi- mui ir prisiminimų rašymui, o ne lenktyniavimui estafe- tėje, ypač ne savo lygoje. JAV LB-nės darbuotojai mielai pasiaukos dar ketve- rius metus su Washingtono pareigūnais padirbėti mielo- sios Lietuvos labui.

Algimantas S. Gečys

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO SĄJUNGA NIEKAD NEBUVO ĮKURTA

A. Laukaitis savo str. "Sportas ir Bendruomenė", Dirva, XI. 13 d. rašo taip: "Ogi, panaikinus Pasaulio Lietuvių Sporto Sąjungą, kuri buvo įkurta Toronte ir visą sportinį darbą įjun- giant į P. L. Bendruomenę, buvo tikėtasi taip daug, tiek mano kolegų Amerikoje, Kanadoje, tiek ir pas mus Australijoje". PLS S-ga nie- kada nebuvo įkurta ir nei vieną dieną, kaip tokia ne- egzistavo. Štai faktai:

1. SALFASS ir ALFASS deklaracijoj (1978. VIII. 3), kurią paskelbė ir pasirašė

A. Laukaitis ir Pr. Bernec- kas, pirmame punkte taip pažymėta: "Steigti Pasau- lio Lietuvių Sąjungą (PLFASS), kurios tikslas būtų apjungti pasaulio lie- tuvių sportininkus ir ko- ordinuoti bendrą sportinę veiklą.

2. 1979. X. 20. Hamiltone įvykusiame pasitarime tarp PLB pirm. (valdybos) V. Kamanto sporto reikalams Z. Žiupsnio ir ŠALFAS Sgos pirmininko Pr. Bernecko, 6-sis punktas taip pabrėžia: "PLB valdyba abejoja ar yra reikalinga steigti Pa- saulio Lietuvių Sporto Są- jungą kuomet taip trūksta darbininkų ir vadovų, o praktiškai, buvo ir bus ar- timai bendradarbiaujama su ŠALFASS ir Australijos Lietuvių Sporto Sąjunga. Nauja sąjunga sudarys daugiau biurokratijos".

3. Dabartinis ALFAS pir- mininkas J. Jonavičius, 1979. XI 14 d. PLB valdy- bos nariui sporto reikalams Z. Žiupsniui pabrėžia: "Pri- tariame PLB valdybai, kad nėra reikalo steigti dar vi- ną instituciją, kurios funk- cijas, mums atrodo, Jūs pats galite geriausiai at- likti".

Kaip matome, kad PL Sporto S-ga nebuvo įkurta, o tik dėtos pastangos įkurti, bet dėl neapgalvotų užmo- jų pati Australijos Lietuvių Sporto V-ba — ALFASS, nuo to atsisakė. Nesupran- tamas ir nepateisinamas A. Laukaitis tikslas skelbti ne- tiesą, paneigiant net savo parašu spaudoje "steigti", tvirtinant vėliau, kad jau "įkurta" yra.

Br. Keturakis
Milwaukee, Wisc.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

FELTONVILLE
3 br., 1 1/4 ba, Row, move in condition.
\$22,900.

OAK LANE
Immac, 3 br. 2 1/4 ba. Twin. Ranch.
Fin. base. \$4,500.

MARIAN REINHEIMER
215 TU 6-1717

"L.A.S. Seniūnų Tarybos suvažiavimo įvykusio Chicagoje "Laisvosios Lietuvos" patalpose dalyviai. Sėdi iš kairės: V. Jokūbaitis, S. Jakubickas, S. Kaulėnienė, V. Šimkus, A. Kačins- kienė, M. Blynas, B. Macianskas. Stovi K. Dirkis, K. Radvila, A. Bertulis, J. Skavičius, A. Rimas, V. Kačinskas, J. Balčiūnas ir K. Oželis.

Aukos Dirvai

Atnaujinami prenume-
ratą ir kitomis progomis
Dirvai paremti aukojo:

Lietuvių Moterų Federacijos
Waterburio skyrius 25.00
T. Urbaitienė,
Mayfield Hts. 7.00
V. Kecorius, Toronto 15.00
V. Misiūnas, Elizabeth 10.00
I. Černienė, Bloomfield 10.00
J. Petrauskas, Detroit 2.00
K. Mikolajūnas, Chicago 5.00
E. Vilutis,
Santa Monica 2.00
J. Vizbiras, Dorchester .. 2.00
A. Žuras, Rochester 22.00
V. Civinskas, Cleveland 2.00
P. Bielskus, Ridgewood 10.00
L. Kerulis, Chicago 3.00
A. Yankus, Rochester .. 4.00
G. Juškenas, Cleveland 4.00
V. Jasiukaitis, Cicero .. 7.00
J. Gužaitis, Cicero 2.00
A. Burneika, Hartford .. 15.00
S. Jurkūnas, Chicago .. 10.00
Dr. V. Dubinskas,
Chicago 10.00
V. Civinskas, Cleveland 5.00
Br. Elsbergas, Surfside .. 7.00
P. Vaičaitis, Largo 2.00
Br. Michels, Sarasota .. 5.00
S. Smulkaitis, Gulfport 10.00
A. Puškoriūtė
Highland Hts. 10.00
J. Stankūnas,
Michigan City 10.00
J. Ulpienė, Dorchester .. 7.00
X. Y., Roxbury 2.00
M. Vinclovas, Cleveland 2.00
Dr. E. Mekys, Cleveland 5.00
G. Vidmantas, Rochester 2.00
Br. Galinis, Norwell 5.00
Dr. L. Kriaučiūnas,
Palos Park 7.00
B. Malcanas, Cleveland .. 7.00
A. Šalkauskas, Juno 7.00
J. Sirusas, Flemington .. 20.00
M. Vansauskas, Lyons .. 5.00
Ch. K. Maurukas,
Alonquin 5.00
J. Pečkaitis, Merrillville 7.00
P. Endzelis, Chicago 5.00
P. Šimoliūnas, Chicago .. 7.00
Z. Mikuzis, Chicago 7.00
W. Bloomfield 7.00
J. Briedis,
L. Radzickas, Ann Arbor 7.00
A. Spakauskas, Phila. 7.00
M. Petrulis, Toronto 7.00
J. Mingaila, Debran 2.00
M. Tījūnėlis, Euclid 7.00
T. Jurcys, Palos Hills .. 7.00
J. Lusaitis, Westmont .. 5.00
A. Karsokas, Cleveland 5.00
Pr. Lekutis, Fruitport .. 10.00
A. Pesys, Dearborn 5.00
S. Vaškys, St. Petersburg 5.00
S. Mickus, Medinah 15.00

L. Knopfmilleris,
Lehigh-Acres 10.00
P. Dargis, Pittsburgh .. 7.00
Ig. Stankus, Cleveland .. 7.00
V. Staškevičienė, Detroit 2.00
S. Butkūnas, St. Charles 5.00
J. Staškus, Yonkers 5.00
A. Vaitiekaitis, Detroit .. 5.00
J. Rastapkevičius, Dutton 23.00
E. Varekojis,
St. Petersburg 20.00
J. Chmieliauskienė,
Los Angeles 7.00
P. Kudukis, Cleveland .. 7.00
J. Karys, Bridgeport 10.00
J. Cijunskas, Cleveland 20.00
Pr. Michelevičius, Chicago 7.00
J. Daniliauskas, Stamford 7.00
D. Alseika, Los Angeles .. 5.00
M. Račys, Toronto 1.00
Br. Tvarakūnas, Phila. 2.00
A. Juodka, Chicago 2.00
F. Mandeikis, Centerville 5.00
N. Gabienė, Woodhaven .. 1.00
Gr. Meiluvienė, Chicago 2.00
J. Laurinaitis, Australia 20.00
V. Tamulis, Euclid 2.00
H. Bitėnas, Elizabeth 13.00
V. Šenbergas, Cleveland 6.00
St. Dalius, Hamilton 7.00
M. Bankaitienė,
Fairview Park 10.00
Dr. P. Pamataitis,
Santa Monica 10.00
G. Natkevičienė,
Willoughby 5.00
V. Liaukus, Wethersfield 7.00
E. Jocius, Cleveland 5.00
L. Nagevičius, Parma .. 5.00
V. Aukštuolis, Munster .. 10.00
A. Patamsis, Stoney Creek 5.00
M. Itomlenskis, Cleveland 5.00
A. Blazevičius, Milford 12.00
O. Mironaitė, Chicago .. 7.00
Pr. Zailskas, Chicago 5.00
E. Gontautas, Bridgeport 3.00
P. Druseikis, Rochester 10.00
L. Juodikis, Chicago 20.00
J. Yčas, Toronto 20.00
M. Gečiauskas,
Manchester 5.00
V. Drabišius, Cleveland 2.00
Č. Kiliulis, Lexington .. 5.00
V. Mitchell, Taylor 3.00
A. Valavičius, Los Angeles 7.00
E. Jodinskis, Detroit 2.00
X. Y., Detroit 50.00
J. Kybartas,
Richmond Hill 2.00
V. Numgaudas, Chicago 10.00
K. Ramonas, Chicago .. 20.00
S. Jakubonis, Chicago .. 7.00
J. Matusevičius, Evanston 10.00
A. Krakauskas, Chicago 7.00
J. Žemaitis, Hot Springs 5.00
Gr. Miller Wheeling 10.00
S. Pociulis, Kenosha 5.00
S. Baniulis, Chicago 7.00

Visiems aukotojams nuo-
širdžiai dėkojame.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

IR
COSMOS TRAVEL BUREAU,
INC.

488 Madison Avenue, New York, N. Y. 10022

SVEIKINA VISUS SAVO KLIJENTUS
SU ŠVENTĖMIS

IR
NAUJAIS METAIS
IR LINKI VISIEMS VISO GERIAUSIO.

LINKSMŲ KALĖDŲ

IR

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

PROGA

SVEIKINAME GAUSIUS MŪSŲ KLIJENTUS

IR LINKIME GERIAUSIOS

SĖKMĖS.

PACKAGE EXPRESS AND
TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N. Y.

Teatro festivaliui praėjus

Antanas Juodvalkis

Penktasis teatro festivalis įvyko Padėkos Dienos savaitgalį (lapkričio 26-30 d.), Jaunimo Centre, Chicagoje.

Atvyko 4 teatro vienetai ir prie jų prisijungė 2 Chicago teatro, neskaitant vieno žmogaus teatro — Vitalio Žukausko. Iš viso buvo 7 spektakliai ir žymenų įteikimo vakaras.

Teatro festivalį pradėjo trečiadienį (XI. 26) humoro vakaru, aktorius Vitalis Žukauskas, žinomas vieno žmogaus teatro vardu. Prisirinko pilna didžioji salė ir linksmai praleido vakarą. Aktorius Vitalis Žukauskas buvo gerai nusiteikęs ir vienas pats išpildė vakaro programą, sugebėjęs užmegsti šiltą ryšį su publika. Po trumpesnių ar ilgesnių škių, publika reaguodavo plojimais ir valiavimais. Ir uždangai nusileidus, publika plojo ir plojo.

Po programos, rengėjai pakvietė į kavinę tarpusavyje pabendrauti ir arčiau susipažinti su aktoriumi.

Jei neskaityti atidarymo vakaro, teatro festivalį pradėjo Chicago šaulių teatras Padėkos Dienos vakare (XI. 27), suvaidinę K. Kielo 3 veiksmų komediją — Jaunystės eleksyras, režisuotą Juozo Petrausko. Prisirinko pritrenkiančiai mažai žmonių, vos penketas dešimčių. Kas gi atsitiko? Blogas laikas, veikalas ar teatras? Po gerų kalakuto pietų, buvo pakankamai laiko nusnausti ir dar suspėti į vaidinimą, bet žmonės nepanoro judėti ir liko spoksoję į TV. Veikalas nepatraukė publikos, o gal pastatymas ir vaidyba nulėmė publikos nesidomėjimą? Net šauliai ir tie neatvyko savo žmonių pastangų paremti. Teatro vadovai turėtų susirūpinti ir pasitempti.

Penktadienį (XI. 28) įvyko du spektakliai. Dienos

metu Chicago jaunimo teatras suvaidino Al. Barono 1 v. vaidinimą vaikams — Diena prie ežero, režisuotą Laimos Lapinskienės ir L. Dovydeno 1 v. komediją — Jeigu mes rasime uranijaus, režisuotą Dariaus Lapinsko. Ir šis spektaklis nesulaukė didesnio publikos susidomėjimo, atsilankė apie 150 žmonių. Gal, iš tikro, savo parapijoje sunku būti pranašu, kaip sako lietuvių liaudies išmintis.

Vakare pasirodė tolimesni svečiai — Rochesterio jaunimo "Teatras vienas" (koks pavadinimas!) ir suvaidino A. Kairio 3 v. komediją "Ku-kū", režisavo Andrius Sieminis. Šis vaidinimas jau pakvipo teatru ir sutraukė apie du trečdalius salės (apie 400) žiūrovų.

Šeštadienis nedarbo diena, galima dalyvauti ar dieniniame, ar vakariniame, ar abiejuose spektakliuose, nes pasirodė žinomi teatrai ir suvaidino dramas. Atrodė, kad salė nesutalpina žiūrovų, kai gausi Chicago lietuvių visuomenė užplūs Jaunimo Centrą. Bet ir dabar Chicago lietuviai nepa-

A. Kairys įteikia žymenis visiems festivalio dalyvavusiems režisieriams.

Z. Degučio nuotr.

rodė didesnio susidomėjimo ir užpildė tik apie 2/3 salės, kaip penktadienio vakare. Q pamatyti šiuos spektaklius buvo verta visiems!

Dienos metu pasirodė Los Angeles dramos sambūris, suvaidinęs J. Gliados 3 v. dramą "Čiurlionis", laimėjęs net du "oskarus". Režisavo Daila Mackialienė.

Vakare į sceną išėjo Toronto teatras "Aitvaras", parodęs J. Grušo 4 v. dramą "Tėvas ir sūnus", laimėjęs "oskarą". Režisavo Aldona Dargytė-Byszkiewicz.

Abu vaidinimai buvo geri ir drąsiai galima sakyti, kad buvo tikras teatras.

Ypač stipriai žiūrovus paveikė tėvo (Stepas Ramanauskas) ir sūnaus (Rimas Kuliavas) skirtingos pažiūros į žemę.

Atėjo ir sekmadienis (XI. 30), atnešęs malonių staigmenų. Į paskutinį popietinį spektaklį prisirinko pilnutėlė salė žiūrovų ir rengėjai šiek tiek pralinksėjo.

Hamiltono lietuvių dramos teatras "Aukuras" parodė premjerą, B. Pūkelevičiūtės 3 veiksmų išdaigą (ne dramą, ne komediją, bet tikrą išdaigą) "Antroji Salomėja painingose", režisuotą Elenos Dauguvietytės-Kudabienės, laimėjęs du "oskarus".

Kadangi veikalas parašytas, atrodo, specialiai Hamiltono "Aukurui", tebėra rankraštyje, tad pravartu, nors keliais sakiniais supažindinti ir skaitytojus. Net ir rengėjai plačioje programoje kitų veikalo turinio nedavė, o supažindino tik su teatro veikla, bet apie "Antrąją Salomėją" šiek tiek parašė.

"... Veikalo vardas, "Antroji Salomėja painingose", daugmaž nusako besiklostančią istoriją. Merdinčios senutės, Salomėjos Baltūsienės gyvenimą perima jauna mergina, kuri pasuka šią moteriškę, visai kita kryptim. Todėl ji ir vadinasi — Antroji Salomėja. Patekusi į svetimas apystovas, Antroji Salomėja, aišku, sutinka aibes painingų, kurias jai tenka per veikalo eigą išrišti."

Veiksmas vyksta pakaitomis: dangaus registracijos skyriuje ir kažkuriame Kanados mieste. Tai naujas, fantastinis B. Pūkelevičiūtės šių dienų gyvenimo kūrinys, sakyčiau, dalinai satyrinis. Nors veikalas yra 3-jų veiksmų, bet užtrunka bemaž tris su puse valandos (pradėjo 15 min. pavėlavę — 2:15 ir baigėsi 5:30). Veikalo įdomumas su kiekvienu veiksmu vis mažėjo, o paskutinytis, ilgiausias — grąsė išvirsti į nuobodulį. Ilgi dialogai, nuolatiniai pasikartojimai, mažina veikalo vertę. Skaudžiausi plakami daktarai ir žurna-

listai, pakartotinai minint tuos pačius užmetimus.

Žymenų vakaras

Pasibaigus spektakliams, publikos dalis pasiliko laukti žymenų vakaro, kita dalis išskubėjo į namus, kad vėl grįžtų į vakarienę, o trečioji, didžiausioji dalis išvažinėjo poilsio. Pareigūnai griebėsi tvarkyti ir paruošti salę vakarienei. Dar gero, kai prieš septyntą val. pradėjo rinktis publika į žymenų įteikimo vakarienę, norėdami pabendrauti su pasilikusiais teatralais.

7:45 val. komiteto pirm. A. Kairys pakvietė LB Krašto valdybos pirm. V. Kutkų, kuris pasveikino aktorius, vadovus, režisierius ir svečius, gausiai dalyvaujančius šiame pobūvyje. Ilgesnį žodį pasakė festivaliui rengti komiteto pirm. rašytojas Anatolijus Kairys. Jis aptarė kiekvieną teatrą, dėkojo už nuoširdų bendradarbiavimą ir dedamas pastangas išlaikyti teatrą gyvą lietuvių, ypač jaunimo tarpe. Iškvietė į sceną visus režisierius ir įteikė meniškąs plaketes: V. Žukauskui iš New Yorko, D. Mackialienei iš Los Angeles, L. Lapinskienei iš Chicago, A. Dargytei-Byszkiewicz iš Toronto, E. Dauguvietytei-Kudabienei iš Hamiltono, A. Cieminiui iš Rochesterio, D. Lapinskui ir J. Petrauskui, abu iš Chicago.

Visų režisierių vardu žodį pasakė D. Mackialienė.

Jury komisiją sudarė aktorė Zita Visockienė, solistė Dalia Kučėnienė ir dailininkas-rašytojas Vladas Višeikis. Aktą perskaitė ir laimėtojus paskelbė Vl. Višeikis. Už geriausią pastatymą žymenys atiteko Hamiltono teatrui "Aukurui", kurio režisierė yra Elena Kudabienė, išvedusi į sceną premjerą, B. Pūkelevičiūtės — "Antroji Salomėja painingose". Geriausiais aktoriais išrinkti: Toronto teatro "Aitvaras" aktorius Stepas Ramanauskas, suvaidinęs ūkininką Budrį, J. Grušo dramoje "Tėvas ir (Nukeita į 8 psl.)

LB kultūros tarybos pirm. I. Bublienė įteikia žymenį S. Ramanauskui, geriausiam aktoriui.

Z. Degučio nuotr.

Hamiltono teatros "Aukuras" festivaly laimėjęs pirmąją vietą.

Z. Degučio nuotr.

TEATRO FESTIVALIUI PRAĖJUS...

(Atkelta iš 7 psl.)

sūnus" ir Hamiltono teatro "Aukuras" aktorė — Marija Kalvaitienė, vaidinusi Salomėja Baltūsiene B. Pūkelevičiūtės išdairioje "Antroji Salomėja painiavose".

Geriausios dekoracijos pripažintos Los Angeles dramos sambūrio pastatyme "Čiurlionis", o jų kūrėjai Emai Dovydaitytė, taip pat Los Angeles dramos sambūrio pastatytoje dramoje "Čiurlionis".

Už gražiausius moterų rūbus oskaras atiteko jų kūrėjai Emai Dovydaitytė, taip pat Los Angeles dramos sambūrio pastatytoje dramoje "Čiurlionis".

Jury komisija rado apdovanojimų ir daugiau teatrų bei aktorių, bet neturėjo žymenų. Reikėtų apdovanojti gaivalingiausią teatrą, kuriuo pripažino Rochesterio "Teatrą vieną". Norėjo paskirti žymenis ir už geriausias antraeiles roles. Paminėjo V. Dovydaitytę iš Los Angeles ir Antaniną Žmuidzinaitę iš Rochesterio. Taip pat reikėtų skirti žymenį už geriausią lietuvių kalbos tarimą, kuriuo pasižymėjo Toronto teatralai. Jei būtų daugiau žymenų, atsirastų ir jų laimėtojai. Ateityje prašo padvigubinti žymenų skaičių. (Nesilaikau vienodumo ir rašau žymenis ir oskaras, nes nėra nusistovėjęs ir prigijęs terminas).

Laimėtojams oskarus įteikė Kultūros Tarybos pirm. Ingrida Bublienė ir taip pat apdovanojo festivalio rengėją A. Kairį, dail. N. Palubinskienės medžio raižiniu.

Žymenų laimėtojai tarė po trumpą padėkos žodelį, o Ingrida Bublienė žvilgterėjo į kultūrinės vertybes. Viena iš kultūrinių apraiškų yra ir teatras. Dėkojo rengėjų komitetui, teatralams, nepabūgusiems išlaidų ir kelionės nuovargio, spadai, radijui, lietuvių visuomenei ir visiems nematomiems talkininkams.

Po vakarienos buvo trumpa meninė programa — patriotinės poezijos montažas. Išpildė Ieva Zabarauskaitė, Rita Stukaitė, Aušra Jasaitytė ir Juozas Kapačinskas. Dar kalbėjo aktorius V. Žukauskas, apžvelgęs festivalio eigą ir gana "rimtai" įvertinęs laimėtojus ir nieko negavusius.

Festivalį uždarė Kultūros Tarybos pirm. Ingrida Bublienė, plačiau apžvelgusi mūsų kultūros apraiškas.

Užsklandai

Penktajam teatro festivaliui ruošti buvo sudarytas komitetas iš 5 asmenų, bet didžiausią ruošos našta nešė pirm. rašytojas Anatolijus Kairys. Laikraštininkai buvo aprū-

pinti plačia informacine medžiaga, tik truko žinių apie Chicagos teatrus. Iš tolimiausių vietų buvo gauta informacija, bet abu vietiniai teatrai jos nepateikė.

Vienas savaitgaliui (kad ir 4 dienių) aštuonių renginių krūvis yra per didelis, tad nenuostabu, kad salė nebuvo perkimšta žiūrovais. Ar neatėjo laikas daryti teatrų atranką ir tokiuose festivaliuose leisti pasirodyti tik patiems geriausiems, nes visus pastatymus matė tik jury komisija, rengimo komitetas ir dar gal keli asmenys. Chicagai su teatrais nesiseka, nors turi Antrą kaimą, Šaulių ir Jaunimo teatrus, bet reprezentyvaus, galinčio varžytis su kitais, neturime. Dramos teatras čia neprigijo, bet užtai turime kitokius meninius vienetus.

Didžiausią dėmesį patraukė rašytojos, aktorės Birutės Pūkelevičiūtės naujas veikalas "Antroji Salomėja painiavose", kurį į sceną išvedė Hamiltono teatras "Aukuras", vadovaujamas režisierės Elenos Dauguvietytės-Kudabienės. Veikalas naujas, įdomus ir aktualus, tik kiek per ilgas, ypač trečias veiksmas. Daug pasikartojimų, ilgi dialogai, mažai veiksmo. Prašosi koreguojamas.

Beje, "Aukuras" yra sukaktuvinis ir švenčia 30 metų veiklos sukaktį. Tai seniausias gyvas teatras išeivijoje. Teatro didžiausias varyklis yra režisierė Elena Dauguvietytė-Kudabienė, pasiekusi puikių rezultatų.

Los Angeles dramos samris yra gyvastingas ir išradingas. J. Gliaudos drama "Čiurlionis" paliko sunkų įspūdį, nors aktoriai savo roles atliko puikiai. Dramoje parodomas lenkų šovinizmas ir aukšta kultūra, kai tuo tarpu lietuviai ir lietuviška aplinka labai nuskurdinama. Iš veikalo turinio nematyti, kad Čiurlionis buvo vedęs ir žmona rūpino si juo ligos metu. Žavėjo-

mės puikiais moterų rūbais, sukurtais Emos Dovydaitytės ir atitinkančiais to laiko madai.

Gaivalingas ir gyvastingas Rochesterio jaunimo teatras, kuris A. Cieminio ir A. Žmuidzinaitės vadovybėje, gražiai reiškiasi, nors yra nedidelėje lietuvių kolonijoje.

Anot aktoriaus Vitalio Žukausko, sveikiname visus laimėtojus ir nieko nelaimėjusius, bet dirbančius puikų lietuviybės išlaikymo darbą.

Penktojo teatro festivalio rengimo komitetą sudarė: pirmininkas Anatolijus Kairys, suruošęs ir pirmuosius 3 festivalius (4-tas buvo Toronte), vicepirm. Jonas Jasaitis, sekr. Juozas Šlažus, išd. Apolinaras Bagdonas, bilietų tvarkytojas Kostas Juškaitis.

Nors programoje išvardinti spaudos, radijo ir kiti talkininkai, bet didžiausią darbo našta nešė pirmininkas ir kiti komiteto nariai.

Spektaklių metu matėsi, kad A. Kairys paskutines dienas taip išvargę, kad net gaila buvo žiūrėti. Ateityje patartina sudaryti platesnį komitetą ir būtinai įtraukti moteris, nes jų talka tokiuose renginiuose yra labai ir labai reikalinga.

Paminėtina programa, kurią redagavo pats komiteto pirmininkas A. Kairys. Programa yra 16 psl. ir joje sutelkta daug informacinės medžiagos apie teatrus, režisierius ir aktorius. Tai labai vertingas ir gražus leidinys.

Programoje pasigendame įprastinių skelbimų, kurie dažnai padengia ar bent sumažina spausdinimo išlaidas.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

CASH FOR HOLIDAYS

Buying hand made rugs and tapestries. Any size. Oriental, Indian, etc. Must be hand made. Call anytime 215-438-9960.

Puikiausius kailius
Chicagoje rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Normana Bursteiną

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

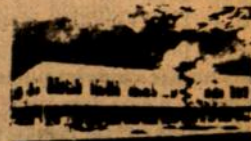
UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitos įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

AMBER TRAVEL SERVICE

— greitas, asmeniškasis patarnavimas

Tvarkome keliones (pavieniems asmenims ir grupėms) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU • LAIVU
TRAUKINIU • AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriaučiūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

BALTŲJŲ RŪMŲ KONFERENCIJOS SENĖJIMO PROBLEMOMS STUDIJUOTI

DR. ANTANAS BUTKUS

Kas dešimtį metų Baltieji rūmai ruošia specialias konferencijas su senatve surištoms problemoms nagrinėti ir ruošti įstatymus to amžiaus žmonių gerbūviui pakelti. Tos konferencijos pavadintos "White House Conference on Aging, arba WHCOA". Sekanti WHCOA įvykis 1981 metų gruodžio mėnesį. Joje bus sprendžiamos šios sekančios problemos.

1. Ekonominis saugumas ir būdai pagerinti ekonominę būklę vyresnio amžiaus žmonėms — pensijos ir darbas.

2. Fizinė ir protinė sveikata — jų palaikymas bei pagerinimas ir ilgalaikė sveikatingumo priežiūra.

3. Socialinė gerovė: peržiūrėti socialinio draudimo, šeimų ir kitas pagalbos sistemas, liečiančias apsigyvenimą bei transportaciją.

4. Vyresnio amžiaus žmonės, kaip tautinės pajėgos šaltinis — suradimas būdų kaip panaudoti jų kūrybinę patirtį Amerikos tautinei gerovei pakelti.

5. Ieškoti būdų kaip išlyginti amžiaus skirtumus socialiniam — visuomeniniam gyvenime.

6. Skatinti tyrimo darbą biomedicininiame senatvės procese, sveikatos palaikymo bei jos pagerinimo ir savęs priežiūros srityse. Naujas paragrafas. Vienas iš didžiausių šios konferencijos rūpesčių bus suradimas būdų kaip pritaikyti vyresnio amžiaus žmonių patirtį ir jų kūrybingumą prie

Amerikos visuomenės gerbūvio pakėlimo.

Mini-konferencijos

Šiai konferencijai tinkamai pasiruošti yra šaukiamos taip vadinamos — mini-konferencijos. Pirmą kartą WHCOA konferencijų istorijoje europiečių kilmės žmonės turėjo specialias mini-konferencijas, pavadintas euro-american WHCOA. Viena jų vyko Baltimorės (lapkričio 10-12) ir antra Clevelande (gruodžio 4-6). Euro-amerikiečių konferencijų iniciatorius buvo Washingtono Katalikų Universitetas. To universiteto Senatvės reikalų tyrimo centras pravedė studiją, apklausinėdamas 621 vyresnio amžiaus žmogų iš įvairių tautų ir nustatė, kad Europos tautų kilmės žmonės per mažai naudojami jiems priklausančia socialine parama. Svarbiausia to nesinaudojimo priežastis tai nežinojimas kokią paramą jie galėtų gauti ir antra, kokia yra procedūra tai paramai išsirūpinti. Dėl šių priežasčių euro-amerikiečiai gavo teisę šaukti specialias konferencijas.

Euro-amerikiečių mini-konferencijos tikslas

Didelė dalis vyresnio amžiaus žmonių yra europietiškos kilmės. Jiems labai svarbu išlaikyti savitą kultūrinį lobį ir jo vertingąsias savybes bei tradicijas tinkamai perteikti savo tauti-

Grupė lietuvių dalyvavę konferencijoje su kitataučiais delegatais. Vidury sėdi dr. Gutman ir dešinėje stovi Cleveland mero Voinovich egz. direktorė Anna Brown.

nės kilmės jaunesniosioms kartoms. Antra, jiems labai svarbu sustiprinti tautinį šeimos charakterį ir ištiesti pagalbos ranką savo senatvės palauštiesiems tautiečiams. Būdami tautiniai susipratę ir saviesiems jautrūs euro-amerikiečiai tiki tuo prisidedą prie plačiosios amerikų visuomenės socio-ekonominio sustiprinimo.

Kad socialinės valdžios programos būtų pasinaudojimui prieinamos, visų pirma reikia padaryti jas tinkamas euro-amerikiečiams. Šios programos turi būti pagal mūsų tautinį charakterį priimtinos. Žinomos ir galimos pasinaudoti. Tad WHCOA euro-amerikiečių mini-konferencijos yra svarbus pirmasis žingsnis šiomis spragom užpildyti. Ir šių konferencijų vienas iš pagrindinių tikslų yra iškelti ir pabrėžti dar nepanaudotus vyresnio amžiaus euro-amerikiečių kūrybinius talentus ir jų pozityviai konstruktyvią įtaką amerikiečių visuomenei.

Lietuvių atstovavimas mini-konferencijoje Clevelande

Euro-amerikiečių WHCOA konferenciją koordinavo Galina Sužiedienė, kuri yra Washingtono Katalikų universiteto tyrimo centro sociologė ir ypatingai aktyvi LB-nės Socialinių reikalų tarybos narė. Konferencijos programos išpildytojais buvo ir kiti S. R. Tarybos nariai: dr. Regina Kulienė, sociologijos profesorė Illinois Universitete, pravedė šeimos ir socialinių reikalų seminarą, o dr. Vytautas J. Černius, Temple Universiteto profesorius apie tautiško kumo reikšmę euro-amerikiečiams. Sociologas Jonas Šoliūnas aktyviai dalyvavo diskusijose socialinės apdraudos klausimuose. Šalia to Clevelando lietuviai buvo gerai atstovaujami. Konferencijoje dalyvavo Jadvyga Budrienė, Anastazija Mackuvienė, Jūratė Neimanienė, Kazė Vaičieliūnienė, Antanas Butkus ir Bronius Snarskis.

Ketvirtadienio vakaro meno programon atvyko Ona ir Alfonsas Mikulskiai su kanklininkėmis: solo kankliavo Auksė Bankaitytė ir duetu Aldona Johansonaitė ir Lana Vyšnionytė. Kanklių muziką gražiai išryškino vakaro vadovė G. Sužiedienė, pristatydama svečiams p.p. Mikulskių didelį kultūrinį įnašą lietuvių tautiniam menui. Gi jaunosios mūsų kanklininkės su užtarnautu pagrindu didžiai sužavėjo ne tik kitataučius clevelandiečius, bet taip pat atstovus ir profesionalus sociologus svečius iš Washingtono ir kitur. Penktadienį konferencijos dalyviai vakarieniavo Clevelando Lietuvių Namuose kur buvo puikiai paruošti lietuviški patiekalai. Žodžiu, lietuviai šioje konferencijoje išskirtinai pasižymėjo, užsitar naudami kitų tautybių tikrai vertų pagyrimų, tiesiog laikytinu pavyzdžiu ne tik savo organizuotumui, bet taip pat ir socialinių problemų giliu supratimui.

(Nukelta į 10 psl.)

DR. DOVAS ZAUNIS (42)

Dr. Albertas Genutis

Zauniaus padėtis buvo nelengva

Savo notoje Tautų Sąjungai von Buelow ėmėsi net kažkokių grasinių užuominų: "Turiu pareikšti, kad mano vyriausybė į tą bylą žiūri kaip į labai svarbią ir kad ji turi būti svarstoma tuojau. Jei Lietuvos vyriausybės atstovavimo klausimas negali būti tuoj išspręstas, aš rezervuoju sau teisę pateikti prašymus, reikalingus tolesniam tos bylos tvarkymui".

Gavęs iš T. S. gen. sekretoriaus vokiečių notos tekstą, Dr. Zaunius telegrama atsakė, kad "Lietuvos vyriausybė, atsaikdama Boettcherį, yra įsitikinusi, kad ji veikė visiškai suderinamai su savo teise". Be to, ministras atrėmė vokiečių teigimą dėl pramanyto kažkokio "padėties rimtumo". Pasak ministro, "nė mažiausias incidentas neįvyko Klaipėdos krašte. Tuo būdu klausimas yra visiškai juridinio pobūdžio. Tariamasis klausimo skubotumas, keliamas vokiečių notoj, gali remtis tiktais faktais, pareinančiais nuo vokiečių vyriausybės". Zaunius dar pastebėjo, kad "aš išvažiavau į Ženevą tuojau, kaip tik mano sveikata leis".

Vis dėlto T. S. generalinis sekretorius, matomai, neatsilaikė prieš vokiečių didėjančią spaudimą ir vėl telegrafavo, kad T. S. tarybos posė-

dis paskirtas vasario 12 d. Dr. Zauniui nieko kito nebėliko, kaip paskubinti savo išvykimą. "Eltos" komunikato pabaigoje sakoma: "Todėl, nors ir sirgdamas, p. ministeris buvo privestas vasario 11 d. išvažiuoti į Ženevą".

Kaip matome, užsienių reikalų ministras kaip žinybos vadovas nevengė atsakomybės ir pats, nors ir nesveikuodamas, išvyko į "liūtų duobę", nors galėjo įgaluoti ką kitą tai misijai.

Dirbtinai siekė sukelti dėl bylos kažkokio nepaprasto skubotumo bei tariamų "pavojų" nuotaiką, vokiečiai, iš kitos pusės, stengėsi iš anksto sudaryti įspūdį, kad Lietuva esanti neteisi ir kad jos pasmerkimas esąs neišvengiamas. Dar vasario 12 d. pranešiau iš Berlyno "Eltai" į Kauną, ko vokiečiai laukia iš Ženevos: "Šio ryto laikraščiai rašo apie tokius reikalavimus, kuriuos vokiečiai pastatys Ženevoj: panaikinti visus paskutinių laikų potvarkius Klaipėdos krašte, atšaukti "neteisetai" paskirtą direktorių ir grąžinti "teisėtą" direktorių. Lietuvos vyriausybė turi Tautų Sąjungos taryboje oficialiai pasižadėti griežtai laikytis ateiityje Klaipėdos konvencijos bei statuto ir tuojau atšaukti už įvykius Klaipėdos krašte atskingą gubernatorių Merkį".

Berlyne buvo žinoma, kad Vokietijos vyriausybė darė pakartotinai smarkų spaudimą prieš Lietuvą ypač Klaipėdos konvencijos signatarinių valstybių sostinėse. Kaip bebūtų, Vokietijos svoris tarptautinėje politikoje buvo nemenkas. Su juo nesiskaityti negalėjo nei Parizius, nei Londonas, nei Roma, ano meto vadovaujamoms (vadinamos "didžiosios") valstybės. Tad Lietuvos gynėjas, jos užsienių reikalų ministras, vykdamas į Ženevą, turėjo kuo susirūpinti. Jam reikėjo atsidedus nuodugnai apmąstyti argumentus, kuriais galėjo tikėtis atremti Berlyno puolimus. Lietuvos reikalų gynėjo Dr. Zauniaus padėtis tikrai buvo nelengva.

1932 m. sausio 13 d. prasidėjo Tautų Sąjungos tarybos posėdis. Protokole užrašyta, kad "dalyvauja visų tarybos narių atstovai ir generalinis sekretorius". Toliau papildyta: "Ponas Zaunius, Lietuvos atstovas, užima vietą prie tarybos stalo". Darbo tvarkoje 3031-ju numeriu figūravo: "Klaipėdos kraštas: Vokiečių vyriausybės prašymas, atsiųstas 1932 m. vasario mėn. 8 d. pagal 1924 m. gegužės mėn. 8 d. Klaipėdos konvencijos 17 str. 1-mą posmą".

Tuoju pat paskaitytas kanclerio Dr. Brue-ningo raštas, kuriuo teigiama, kad "aukščiau paminėti incidentai (Boettcherio atstatymas) sudarė šiame krašte išimtinai rimtą padėtį". Todėl kancleris prašė "tuojau sušaukti tarybos posėdį".

(Bus daugiau)

ŠALFAS suvažiavimas

J. VARANAVIČIUS

Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga, sutrumpintai vadinama ŠALFAS, šiais metais atšventė trisdešimties metų lietuviškos sportinės veiklos sukaktį. ŠALFAS S-gą sudaro sporto klubai Kanadoje ir JAV Valstybėse, kurių vadovai stengiasi palaikyti lietuviškos bendruomenės mintį sportuojančiame jaunime ir tuo būdu paruošia juos veikliais lietuvių bendruomenės nariais ir veikėjais. Sąjunga bendrauja su pasaulio ir kraštų bendruomenių valdybomis, nes jų tikslas yra bendras: išlaikyti lietuvių išėivijoje.

Šiuo metu ŠALFAS S-gos centro valdybą sudaro: pirmininkas P. Berneckas, vicepirmininkai — M. Leknickas, A. Bielskus ir S. Krašauskas, išdininkas J. Nešukaitis, sekretorius A. Liūdžius, nariai A. Banelis ir

M. Empakeris. Veikia trys sporto apygardos, kurioms vadovauja: Kanados — A. Balnis, JAV Rytų — A. M. Veliuona, JAV Vidurio Vakarų — Z. Žiupsnys. Sporto klubai kultivuoja įvairias sporto šakas, kurias iš centro tvarko vadovai: lengvoji atletika — A. Bielskus, krepšinis — R. Korzonas, tinklinis — M. Leknickas, stalo tenisas — J. Nešukaitis, lauko tenisas — R. Dičienė, plaukimas — A. Barzdukas, slidinėjimas — M. Empakeris, šachmatai — J. Chrolavičius, golfas — J. Baris ir šaudymas — B. Savickas. Revizijos komisiją sudaro: pirm. V. Jokūbaitis, nariai V. Čyvas ir K. Karalis. Atsiradusiems nesusipratimams aiškinti veikia ir garbės teismas: pirm. A. Rugienius, nariai — I. Anužis ir A. Velavičius.

Š. m. lapkričio mėn. 8 d. Toronto Lietuvių Namuose įvyko ŠALFAS Sąjungos visuotinis suvažiavimas, kuriame dalyvavo 52 atstovai ir 13 svečių.

Sporto veiklos 1979-80 metų pagrindinę apžvalgą padarė centro valdybos pirmininkas P. Berneckas. Pagrindinis sporto renginys buvo įvykusios žiemos žaidynės Detroite 1980 m. balandžio mėn. 25, 26 ir 27 dienomis, ŠALFAS S-gos sukakčiai paminėti, kuriose dalyvavo per 400 sportininkų. Lauko teniso pirmenybės buvo prarastos Clevelande ir golfo — Detroite, slidinėjimo ir šaudymo — Toronto apylinkėse, šachmatų — New Yorke. Lengvosios atletikos varžybose dalyvavo Chicagos, Clevelando ir Toronto sportininkai. Be šių, dalyvauta ir bendrose pabaltiečių krepšinio ir tinklinio žaidynėse. Mūsų sportinė veikla, kaip tvirtino pirm. P. Berneckas, praeitais metais nesumažėjo, nors negalima tvirtinti, kad ji sustiprėjo. Stalo tenisas ir futbolas visiškai sunyko, o lauko tenisas ir slidinėjimas pagyvėjo.

Praeitais metais įvykusiame suvažiavime nutarta sportininkų išvyką į Australiją susidūrė su sunkumais, nes negauta iš PLB

ŠALFAS Sąjungos sporto klubų atstovai, dalyvavę 1980 lapkričio mėn. 8 d. suvažiavime Toronto Lietuvių Namuose.

valdybos pažadėtos paramos. Kad neapvilus mūsų tautiečių Australijoje, ŠALFAS iš savo nedidelių išteklių parems mūsų sportininkų išvyką į Australiją. Šiam tikslui centro valdyba paskyrė \$5000 iš Sporto Fondo pajamų.

Pirm. P. Berneckas savo pranešime palietė santykius su dabartine PLB valdyba. ŠALFAS S-gos centro valdyba sklandžiai bendradarbiavo su buvusia PLB valdyba, kuriai vadovavo pirm. B. Nainys. Buvo įsijungta į Pasaulio Lietuvių Dienų ruošą, kurios gautos žymios pajamos buvo perimtos naujosios PLB valdybos. Deja, dabartinė PLB valdyba neatsilygino tokia pat gera valia. P. Berneckas, priminęs PLB valdybos dažną akcentavimą remti, skatinti sportininkų veiklą, remti planuojamą sportininkų išvyką į Australiją, pavadino "tai tuščia kalba, kalba be jokios substancijos, charakteringa ir kitiems PLB valdybos pasisakymams sporto reikalais". Jis apgailestavo dabartinės valdybos stoka nuoširdumo sporto ir sportinės organizacijos atžvilgiais. Visai kitoki santykiai yra su Kanados ir JAV kraštų valdybomis, su kuriomis santykiai yra nuoširdūs ir respektiūs. Atkreipė dėmesį ir į pasirušimus dalyvauti Pasaulio Lietuvių Dienose su sporto programa, kurioms jau laikas pradėti, sudarant organizacinį komitetą.

Išdininkas J. Nešukaitis pranešė, kad Sporto Fondo sąskaitoje yra \$34,400, centro valdybos sąskaitoje — \$11,999 ir sporto leidinio sąskaitoje — \$5,589. Sporto Fondo sąskaitos pagrindinis indėlis yra neliečia-

mas. Šiam Fondui jau gautas specialus čarteris, užregistruotas valdžios įstaigoje ir tik gautos palūkanos naudojamos sporto veiklai remti. Iš centro valdybos sąskaitos jau paskirta \$5,000 išvykai į Australiją.

Suvažiavime pranešimus padarė ir lietuvių bendruomenės atstovai: PLB valdybos — Z. Žiupsnys, JAV krašto valdybos — V. Rugienius, kuri išvykai į Australiją paskyrė \$2,000 ir pereinamąją taurę golfo turnyrui, Detroite. Kanados LB krašto valdybos atstovas A. Balnis pranešė, kad Laisvajai Olimpiadai buvo paskirta \$1,000 ir išvykai į Australiją paremti \$500.

Po pranešimų diskutuota išėivijos sporto istorijos leidinio reikalai, kuri apims išėivijos sportą po II D. karo iki šių dienų. Leidinys numatomas išleisti sekančiais metais. Dėl dalyvavimo 1983 m. Pasaulio Lietuvių Dienose, Chicagoje, nutarta dalyvauti ir jau pradėti aiškintis su šventės rengėjais. Į Australiją š. m. gruodžio mėn. bus siunčiama mergaičių tinklinio ir jaunių krepšinio rinktinės, prie kurių dar prisidės pora teniso žaidėjų.

Suvažiavimas užbaigtas tautos himnu, praėjo draugiškoje ir darbingerio nuotaikoje.

Baltųjų Rūmų...

(Atkelta iš 9 psl.)

Mini-konferencijos
nutarimai ir išvados

Tiek Baltimorės, tiek Clevelando konferencijose buvo išdiskutuotos aukščiau suminėtos srityse konkrečios problemos ir padaryti nutarimai. Juos pilniau paskelbsim spaudoje vėliau. Tie nutarimai bus pristatyti 1981 metų WHCOA ir tikimasi, kad jie bus priimti ir pasiūlyti Kongresui bei Federalinės valdžios įstaigoms jais vadovautis ruošiant naujas socialinių reikalų programas vyresniojo amžiaus žmonėms. Konferencijas reikia laikyti labai pasisekusias jau vien dėl to, kad jose buvo atkreiptas dėmesys į euroamerikiečių tautinių vertybių išlaikymo svarbą ir susirūpinimą jas tinkamai perteikti savo tautos jauniesiems kartoms. Antra, konferencijose buvo stipriai paryškinta, kad daugiatautė kultūra yra labai teigiamas reiškinys amerikiečių visuomeniniame gyvenime. Trečia, kad euroamerikiečių senyvo amžiaus žmonės turi specifines problemas, kurioms išspręsti reikia ypatingo tiek Federalinės valdžios, tiek plačiosios visuomenės bei jų organizacijų dėmesio.

Lietuvių visuomenė turėtų nuoširdžiai įsijungti į pozityvų ir konkretų darbą padėti savo vyresnio amžiaus tautiečiams. Ypatingai tiems, kurie dėl senatvės patys vieni saviškai tinkamai pasirūpinti negali. O tokių, deja, mūsų visuomenėje jau gana daug yra. Jie apie savo asmeninius vargus nutyli ir kenčia senatvę dažnai netvienatvėje.

**OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP**
FOR 117 BED GENERAL HOSPITAL
**REGISTERED
NUCLEAR MEDICINE
TECHNOLOGIST**
SUPERVISORY POSITION — Full Time
Excellent opportunity in expanding department.
X-RAY TECHNICIAN
REGISTERED — Full Time
Limited weekend and call work.
Salary commensurate with experience & ability. Plus call time. Liberal
personnel policies and fringe benefits.
APPLY CALL OR WRITE TO:
LEVERING HOSPITAL
1734 Market St., Hannibal, Mo. 63401
314-221-6511, Ext. 265
An Equal Opportunity Employer M/F/H (47-51)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

LAIŠKAS IŠ VENEZUELOS (2)

Adriana Jocyte dainuoja

Jūratė Statkutė de Rosales

Po grožio karalienės rinkimų Adriana pasidarė laisvas žmogus, išskubėjo iš viešbučio, apsigyveno pas Mažeikus ir bematant suėjo su Caracas lietuvių jaunimu. Aišku, dar ilgai tęsėsi skambinimai iš vietinės spaudos, fotografų ir impresarijų, bet Adriana su jais gana lengvai susidorodavo: "Atleiskite, esu jau užsiganžavusi su lietuvių jaunimu".

Skambinimuose ir Adrianos atsakymuose paaiškėjo man mergaitės rimtis, protas ir širdis. Jos širdis įdomiai dalinosi tarp lojalumo gimtinei Argentinai ir protėvių žemei Lietuvai. Tuomi ji man pasirodė būdinga mūsų vėliausios išeivių kartos atstovė. Savo planais, pasiryžimu mokytis, darbštumu, ji irgi nesiskyrė nuo daugumos mūsų jaunuolių. Gal todėl ji taip natūraliai ir greitai įsijungė į jų būrį.

Jos lietuvių kalba yra silpna, siauraus žodyno ir tik stebina jos gera lietuviška tarsena. Suprast supranta ji viską, gerai seka

lietuvišką pasikalbėjimą, bet kai jai pačiai reikia kalbėti, žiūrėk, vis griebiasi ispanų kalbos.

Pirmą kartą išgirdau jos dainavimą mūsų namuose. Paėmė ji mano sūnaus gitarą ir užtraukė lietuvišką

Adriana Jocyte su Dariu Mažeika, buv. Vasario 16 gimnazijos mokiniu, Mažeikų sodyboje.

Iš pirmo žvilgsnio ji man beveik niekuo nesiskyrė nuo didelio skaičiaus Pietų Amerikos antros ir trečios kartos lietuviukų išlikusių ištikimais Lietuvai.

dainą. Namai tuo metu buvo tušti.

Sunku man dabar yra žodžiais aprašyti kokia buvo staigmena jos dainavimas. O taip!, žinojau iš jaunimo, kad kadaise, jaunimo kongrese jinai dainavusi labai gražiai ir visus sužavėjusi. Tačiau neįsivaizdavau tuomet nei jos dainavimo būdo, nei gaubiančią šilto balso, nei ypatingo talento sugauti ir išlaikyti klausytojo dėmesį.

Dainavo jinai ilgai, vieną po kitos lietuviškas dainas, kaskart liūdnesnes, kaskart gražesnes. Vėliau jai teko daug kartų taip dainuoti mūsų jauniems.

Garsas apie jos puikų dainavimą tuojuo buvo jaunimo išnešiotas lietuvių tarpe — ne planuotai, o stačiai entuziastingais pasakojimais tėvams. Kai paaiškėjo, kad Adriana žada padainuoti sekmdienį po lietuviškų mišių, į mišias susirinko apie 80 lietuvių. Adriana jų neapvilė, nustojo dainavusi tik tuomet, kai grynas nuovargis ją pakirto. Visi po mišių sutarėme, kad Adriana turinti nepaprastą Dievo dovaną: sugebėjimą publiką betarpiškai paveikti.

Kalbuose su Adriana. Ji išdėsto savo planus. Jos karjera yra nubrėžta: nori rimtai pasiruošti artistės darbui. Ji yra dirbusi atsikirtinuose TV "spot" propagandiniuose vaizdeliuose, tačiau jai atrodo, kad šiuo metu jai yra svarbiausia mokytis, tobulintis, ruoštis. Dainavimą ji naudojanti tikrai lietuviškai publikai — iš tiesų, jos repertuaras yra beveik ištisai lietuviškas.

Adrianos planuose įžiūrė-

Adriana Jocyte Rosales šeimoje su mažuoju Sauliuku Rosales. Ant sienos kabo Jūratės Statkutės de Rosales portretas, darytas Romo Viesulo.

jau tikrai vieną ydą: iki šiol, jos būsimos karjeros galimybės rubežiuojasi Argentinai ir artimu Urugvajumi. Tam yra rimta priežastis: Adrianos argentinietiškas ispanų kalbos tarimas. Šiuo metu pietų ir centro Amerikos ispanų kalbos pradeda pamažu skirtis viena nuo kitos ir skirtumai kaskart labiau ryškėja žodžių tarime. Artistai tuo pačiu užsidaro toje rinkoje, kuriai yra priimtinas jų tarimas. Prasimuša į platesnę kontinentinę sferą tik tie, kurie išmoka naudoti tam tikrą neutralų tarimą, vienodai priimtina visems kraštams.

Mano manymu, atitraukti Adrianą nuo Pietų Amerikos publikos būtų klaida, bet sudaryti jai sąlygas bent vienus metus lankyti šiaurės Amerikos ispanų kalbos dramos mokyklą — būtų jai tikra palaima. Pav. būtų idealu duoti jai galimybę metus pasimokyti Puerto Rico saloje, San Juan universitete. Ten jinai įgautų tą tarptautinį šlifą, kurio dar jai trūksta tam, kad pilnumoje galėtų išvystyti savo sceninius gabumus.

Norėdami ją plačiau supažindinti su lietuviška publika — kuriai yra taikomas jos dainų repertuaras —, Venezuelos lietuvių Vladas ir Eugenija Mažeikai patvarkė jai grįžimą iš Venezuelos pro Columbiją (ten ji galės dalyvauti šiuo metu vykstančioje Lietuvių

Kultūrinės Savaitės programoje), ir ekstra skridimą pro Saõ Paulo, kur irgi būtų gera, jei ji galėtų lietuviams koncertuoti. Adriana įneša nepaprastai daug jaunumo į kiekvieną lietuvišką parengimą ir tą jos sugebėjimą lietuvių turėtų kuo dažniausiai panaudoti.

Deja, vienos kelionės parūpinimas nėra galimybė lankyti tarptautinio masto mokyklą. Jei atsirastų JAV lietuvių tarpe organizacija ar asmeniškai mecenatai kurie panorėtų Adrianą paimti metus laiko po savo sparnu, duoti jai sąlygas geriau pramokti lietuvių kalbą, lankyti JAV-bių ispanų ir anglų kalbos dramos mokyklą, tai tokie geradariai gal turiningai prisidėtų prie Pietų Amerikos įžinybės suformavimo.

Kartą išėjusi dalį mokslo JAV-bėse, Adriana galėtų grįžti į Argentiną su geru technišku bagažu, baigti užsibrėžtą mokslą dramos studijoje. Jos galimybės iškilti tikrai aukštai savo profesijoje labai padidėtų, o jos tvirta ištikimybė lietuviškai kilmės ilgainiui galėtų daug pasitarnauti visiems lietuviams.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

"Amber Holidays"

1981 M. EKSORSIJOS
I LIETUVĄ

IŠ BOSTONO/CHICAGOS:

*balandžio 15 — \$ 977.00	*liepos 20 — \$1112.00
gegužės 7 — \$1019.00	*rugpiūčio 3 — \$1112.00
birželio 4 — \$1148.00	rugsėjo 17 — \$1059.00
birželio 18 — \$1148.00	spalio 8 — \$1019.00

*Tiesioginis skridimas iš Chicagos — \$114.00 daugiau.

IŠ NEW YORKO:

kovo 25 — \$ 977.00	rugpiūčio 3 — \$1068.00
gegužės 2 — \$1019.00	(su Varšuva)
gegužės 13 — \$1136.00	rugpiūčio 19 — \$1382.00
(su Ryga)	(su Ryga)
gegužės 21 — \$1108.00	rugsėjo 3 — \$1148.00
liepos 6 — \$1068.00	rugsėjo 24 — \$1059.00
(su Varšuva)	gruodžio 26 — \$ 979.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

PRASOME REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU —

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI ir RUPESTINGAI išsiunčia visa eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos atostogoms, tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

POPIETĖ SU PEDAGOGE-POETE ALBINA KASIUBIENE

Lietuvių Moterų Federacijos, Chicagos klubas š. m. gruodžio 7 d., Lietuvių Tautiniuose Namuose, suruošė mokytojos - poetės Albinos Kasiubienės, naujai pasirodžiusios eilėraščių rinkinio "Žirgeliai" sutiktuves.

Popietę pradėjo ir su poete A. Kasiubiene supažindino pirm. M. Marcinkienė. Mokytoja Albina Kasiubienė pedagoginius mokslus išėjusi dar Lietuvoje, dirbo lituanisti n e s e mokyklose Vokietijoje ir čia Amerikoje. Savo kūrybą spausdino periodinėje spaudoje. Jos eilėraščiai daugiausiai skiriami mažiesiems ir paaugliams lietuviukams.

Apie A. Kasiubienės kūrybą plačiau pakalbėjo Agnė Kižienė. Eilėraščių rinkinys "Žirgeliai" susideda iš šių skyrių: Lietuva, Motinos diena, Pavasaris, Vėlykos, Vasara, Ruduo, Žiema, Kalėdos ir Visko po truputį.

Eilėraščiuose išreikštas Lietuvos skausmas, tautos tragedija, laisvės ilgesys, apdainuoti papročiai, paukšteliai, žvėreliai, metų laikai. Poetė gerai pažįsta vaiko pasaulį, jo rūpesčius, vargus ir džiaugsmus.

Mažieji — Gytis Liulevičius, Rasa Dudėnaitė, Aušra Jasaitytė, Rima Polikaitytė, kalbėtojos įtarpose paskaitė keletą eilėraščių. Agnė Kežienė, baigdama aptarimą, padėkojo poetei, leidėjams ir mecenatams už šios knygos išleidimą ir pateikimą lietuvių atžalynui. Knygoje sukrautas didelis turtas, tik reikia imti ir skaityti.

Studentė Svajonė Kerelytė pažymėjo, kad šie eilėraščiai tinka ne tik mažiesiems, bet studentams ir visiems lietuviams. Iliustracijai paskaitė kelis eilėraščius.

Apie kūrybą kalbėjo ir kūrėją pasveikino šaulių vadas K. Milkovaitis ir knygos leidėjų vardu, mecenatas V. Šimkus.

Pabaigoje autorė Albina Kasiubienė dėkojo leidėjams ir mecenatams, L.M.F. Chicagos klubui, kalbėto-

jams, sveikintojams ir mažiesiems deklamuotojams.

Visi kalbėtojai išreiškė džiaugsmą, kad eilėraščiai išvydo pasaulį ir bus prieinami plačiajai visuomenei. Pasidžiaugė autorės-mokytojos pareigingumu, ištikimybe savo tautai ir kalbai. Tai dar vienas nepriklausomos Lietuvos mokyklų auklėtinių šviesus pavyzdys.

Pirm. M. Marcinkienė padėkojo visiems už gausų dalyvavimą, paprašė įsigyti naująją knygą ir pakvietė pabendrauti prie kavos ir užkandžių.

Susidomėjimas knyga buvo nemažas ir prie autorės susirinko eilutė, norinčių gauti autografą.

Albina Kasiubienė. ŽIRGELIAI. Silėraščiai. Išleido Laisvoji Lietuva. Kaina nepažymėta, bet buvo parduodama po 5 dol. 1980 m. Chicago.

JAUNIMO CENTRO METINĖ VAKARIENĖ

Kiekvienais metais, Jaunimo Centro vadovybė, pirmą gruodžio mėn. sekmadienį skiria savos pastogės išlaikymui. Kreipiamasi į organizacijas ir prašoma paramos. Lietuvių organizacijos ištisus metus naudoja Jaunimo Centro pastogę, kad žiemos šalčių ar vasaros sausros metu galėtų apmokėti padidėjusias sąskaitas ir atlikti būtiniausius remontus, pataisymus.

Pirmi metai (nuo liepos 1 d.) Jaunimo Centras yra administruojamas visuomenės rinktos tarybos ir valdybos. Tėvai jėzuitai šį Centrą išaugino ir išlaikė 23 metus, bet jų jėgoms mažėjant, nuomos teisėmis (už 10 dal. metams) perleistas sudarytai lietuvių institucijai. Šiuo metu Jaunimo Centrą administruoja Tarybos pakviesta valdyba, pirmininkaujama energingos ir sumanios visuomenininkės Irenos Kriaučeliūnienės. Tai sunkus ir nedėkingas darbas, reikalaujantis pasišventimo ir ištvermės.

Vakariene įvyko š. m. gruodžio 7 d. didžiojoje salėje. Dalyvavo virš 300 žmonių, daugiausiai lietuviškų-

jų organizacijų vadovybės. Vakariene atidarė pirm. Irena Kriaučeliūnienė pasakydama ilgesnį kalbą.

Prasmingus maldos žodžius supynė buv. Jaunimo Centro direktorius kun. Antanas Saulaitis, S. J. Vakarui vadovavo E. Endrijonienė.

Po geros vakarienos, paruoštos Danutės Kurauskienės, meninę dalį atliko aktorė Nijolė Martinaitytė, raiškiai paskaitydama Kazio Bradūno — Laiškai karaliui, Vinco Krėvės — Sirkės ir Kazio Binkio įvairiaspalvių gėlių pyne.

Vakarienos metu talkininkės išplatino loterijos bilietus ir įvyko traukimas. Buvo laimingų ir ne taip laimingų, bet nebuvo pykstančių.

Salėje žmonės pastebėjo ir naujovę — apskritus stalus, vietoje iki šiol buvusių pailgų. Apvalieji stalai patiko. Kriaučeliūnienė paskelbė tokiems stalams įsigyti vajų, nes čia esantieji buvo tik paskolinti. Atsirado daug aukotojų ir reikia manyti, bus įsigyti apskriti stalai.

Vakaro nuotaika buvo pakili ir dalyviai viltingai žvelgė į ateitį.

KUČIOS

Lietuvių Tautinių Namų ruošiamos bendros kūčios įvyks š. m. gruodžio 21 d. 4 val. vak. savoje pastogėje.

Programą atliks Jūratė Tautvilaitė.

Visi kviečiami dalyvauti.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Korp! Neo-Lithuania ir Lietuvių Tautiniai Namai ruošia bendrą Naujųjų Metų sutikimą š. m. gruodžio 31 d. 9 val. vak. Tautiniuose Namuose. Gros Bichnevičiaus orkestras.

Visi kviečiami dalyvauti. Registruotis iki gruodžio 26 d. telef. 778-7707 arba 925-0035.

PLB POKYLIS

Komitetas, vadovaujamas dr. Petro Kisieliaus, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kultūriniais darbams paremti, ruošia pokylį-balių 1981 m. sausio 17 d. Jaunimo Centro salėje.

Programą išpildys solistai Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis. Gros Bichnevičiaus orkestras.

Bilietai Vaznelių prekyboje ir pas komiteto narius. Visi kviečiami dalyvauti.

• LIETUVIS ŽURNALISTAS. Neperiodinis Lietuvių žurnalistų sąjungos žurnalas Nr. 9. 40 psl. Redaktorė Rūta Vidžiūnienė, 23500 Via Galera, Valencia, Calif. 91355. Šiame numery daug įdomių straipsnių spaudos klausimais.

A. A.

ALEKSAS SILIŪNAS

tragiškai mirė 1980 m. gruodžio 12 d. sulaukęs 69 m. amžiaus. Gyveno Chicagoje, Marquette Park apylinkėje.

Giliai liūdintys liko žmona Ona, duklė Nijolė ir žentas Liūtas Griniai su šeima, sūnus Donatas ir žmona Vida su šeima, broliai Kazys ir žmona Gražina, Bronius ir žmona Vladele su šeima, Lietuvoje brolis Mečys ir žmona Liucė su šeima ir sesuo Bronė su vyru Pranu Sibiro tremtyje.

Kūnas buvo pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyko gruodžio 16 d. iš šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčios, po gedulingų pamaldų nulydint į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Korp! Neo-Lithuania filisteriui

A. A.

ALEKSUI SILIŪNUI

tragiškai mirus, liūdesy likusiems žmonai ONAI, dukrai NIJOLEI ir sūnui DONATUI su šeimomis, bei brolius KAZĮ ir BRONIŲ su šeimomis nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Korp! Neo-Lithuania
Chicagoje

A. A.

ALEKSUI SILIŪNUI

tragiškai mirus, jo brangią žmoną ONĄ, dukrą NIJOLĘ su LIŪTU, sūnų DONATĄ su VIDA, brolius KAZĮ su GRAŽINA ir BRONIŲ su VLADELE ir jų visų šeimas nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi.

Vytautas ir Jadvyga
Didžiuliai

A. A.

ALEKSUI SILIŪNUI

tragiškai mirus, jo brangią žmoną ONĄ, dukrą NIJOLĘ su LIŪTU, sūnų DONATĄ su VIDA, brolius KAZĮ su GRAŽINA ir BRONIŲ su VLADELE ir jų visų šeimas nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi.

Algis ir Laima Didžiuliai
su šeima

A. A.

ALEKSUI SILIŪNUI

tragiškai mirus, jo brangią žmoną ONĄ, dukrą NIJOLĘ su LIŪTU, sūnų DONATĄ su VIDA, brolius KAZĮ su GRAŽINA ir BRONIŲ su VLADELE ir jų visų šeimas nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi.

Rimas ir Milda Liktoriai
su šeima

Antanas ir Ona Juodvalkiai

sveikina Dirvos leidėjus, redaktorių,
redakcinį kolektyvą, visus skaitytojus
ir bičiulius su
ŠV. KALĖDOMIS
ir
NAUJAIS METAIS.

ALBINĄ TREČIOKĄ AMŽINYBĖN PALYDĖJUS

Retėja mūsų visuomeninių gretos. Vienas po kito jie iškeliauja amžinybėn, o jų vieton nebesuran-dame pavaduotojų.

Lapkričio 26-tą dieną išsiskyrė iš gyvųjų tarpo žy-mus visuomenininkas, Albi-nas Silvestras Trečiokas. Jis mirė Largo, Floridoje, neto-li St. Petersburg. Po ten įvykusių pamaldų, kurias atliko prelatas J. Balkūnas, kūnas buvo išvežtas į To-ronto, Ontario, Kanada, kur gruodžio 1 dieną palaidotas Anapilio, Šv. Jono kapinėse, Missisauogoje, Ontario.

Giliame nuliūdime paliko žmoną, sūnų, brolius ir ki-tas gimines. Albinas S. Tre-čiokas gimęs 1893 metais spalio 28 dieną, Mažučiuo-

se, Vilkaviškio apskrityje. Pačioje jaunystėje, jis, 1911 metais emigravo į Angliją. Ten išgyvenęs šešerius me-tus atvyko į JAV. Čia savo laiku buvo administrato-rium "Amerikos Lietuvių", kuris buvo spausdinamas ir leidžiamas Worcester, Mass. Persikėlęs gyventi į New-ark, N. J., 1920 metais at-darė Travel-Steamship agen-tūrą ir nekilnojamo turto-apdraudos įstaigą. Vėliau išrenkamas "Lietuvos At-statymo Bendrovės" iždi-ninku. Nuo 1937 iki 1940 metų buvo prezidentu ben-drovės, kuri leido laikraštį "Vienybė". Be to, per de-šimtį metų, buvo sekreto-rium ir manager Newark Lithuanian Building and

Loan Association".

Jam prie širdies buvo Sandara, Lietuvių Tautinė Sąjunga ir Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Į Susi-vienijimą jis įstojo 1927 metais ir tuoj buvo pastebė-tas kaip iškilus, veiklus, su-maningas organizacijos vei-kloje narys, ypač SLA 84 kuopoje, kur jis ėjo finan-sų sekretoriaus pareigas. Per eilę metų Albinas Tre-čiokas įrašė į SLA daugiau šimto narių. Gyvenvietę keisdamas, a p s i g y v e nęs naujoje vietovėje, tuoj įsteigdavo ir naują SLA kuopą. Nors iš New Jersey valstijos neišsikėlė, bet pa-gelbėjo visoms lietuvių ko-lonijoms veikti ir klestėti, o svarbiausiai auginti Susi-vienijimą. Trumpai suglau-dus, Albinas Trečiokas yra į SLA įrašęs daugiau šim-tas narių ir padėjęs suorga-nizuoti eilę naujų kuopų. Vėliausiai atsirado jo rū-pesčiu kuopa ir Orange, N. J., būtent 84-ji.

Albinas Trečiokas daly-vavo visuose SLA seimuo-se, Kiekviename SLA seime delegatai Albiną Trečioką išrinkdavo arba perrinkda-vo į SLA Pastoviąją komi-siją. Jis yra buvęs: Finan-sų, Apšvietos ir Kontrolės komisijose.

Be Susivienijimo Albinas Trečiokas dalyvavo visoje lietuvių patriotinėje veikloje. Buvo narys visų lietuvių organizacijų, kurios lietu-vius jungia bendram lietu-viškam patriotiniam darbui. Politinėje veikloje darbavo-si Amerikos Lietuvių Tary-boje, kai reikėjo pagelbėti tremtyje atsiderusiems lie-tuviams, padėjo įsteigti ir veikė BALFe, kurio direk-toriato, per 17 metų, buvo vicepirmininku ir iždininku. Kai iš Europos atvykusieji lietuviai atsivežė Lietuvių Bendruomenę, Trečiokas ir čia rado darbo ir nuošir-džiai veikė. Buvo per eilę metų ir New Jersey Lietu-vių Bendruomenės pirmi-ninku.

Albinas Trečiokas buvo ir lietuvių spaudos pionie-rius. Kaip jau minėjau yra buvęs "Vienybės" direkto-rių pirmininku, nuolatinis Dirvos, Sandaros ir kitų lai-kraščių palaikytojas.

Bet visų daugiausiai jis yra pasidarbavęs mūsų SU-SIVINIJIMUI, todėl SLA seime, 1974 metais, liepos 1 dieną Bostone, delegatai atsistojo ir sudainavo il-giausių metų, ALBINĄ TREČIOKĄ išrinko SU-SIVINIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE GARBĖS NA-RIU.

Nors Albinas Trečiokas iškeliavo amžinybėn, tačiau mes jo niekad, o niekad ne-pamiršime.

Ilsėkis ramybėje...
Povilas P. Dargis
SLA Pirmininkas

Viktoras Liaukus — Madona.

Buvusiam mūsų skyriaus nariui

A. A.

ALBINUI S. TREČIOKUI

iškeliavus į nežinomybę, jo brolių KAZIMIE-
RĄ su žmona GENOVAITE TREČIOKUS ir
kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai
užjaučiame

A.L.T. S-gos Elizabetho
Skyriaus Valdyba ir
nariai

Ilgamečiui bičiuliui

ALEKSUI SILIŪNUI

tragiškai mirus, jo šeimai ir broliui KAZIUI
su žmona New Yorke nuoširdžią užuojautą
reiškia

Jonas P. Lenktaitis

A. + A.

KUN. VACLOVUI MARTINKUI

mirus, jo seserį AKVILINĄ ODINIENĘ, bro-
lį DANIELIŲ MARTINKŲ bei jų šeimas už-
jaučiame ir kartu liūdime

Janina ir Juozas
A g u r k i a i

PETKUS

**TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME**

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Si-
mutis ir p. Simutienė sveikina su šventėmis drau-
gus, artimuosius ir visus geros valios tautiečius.
Visiems linki malonių Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujųjų Metų.

Tegu 1981-ji metai būna laimingi Jūsų asme-
niniam gyvenime ir teatneša šviesesnių laisvės
vilčių mūsų broliams pavergtose Tėvynėje.

Vietoje šventinių kortelių Generalinis Konsu-
las skiria auką laikraščiai.

KALEDŲ ŠVENČIŲ ir N. METŲ

proga geros nuotaikos ir sėkmės

draugams ir bičiuliams pasaulyje

išblaškytiems linki

N. ir A. Griauzdės
Avon, Ma. — 1980

**ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA
SVEIKINA SAVO MIELUS KLIJENTUS
TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.**

Vidaus ir užsienio kelionių agentūra, kuri jau nuo 1960 metų sėkmingai ir rūpestingai organizuoja visą eilę ekskursijų į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis. KELIONĖS Į LIETUVĄ 1981 m. prasideda KOVO 25 d.

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.**

393 West Broadway, P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127, tel. 617-268-8764

ALDONA ADOMONIENĖ
ALBINA RUDŽIŪNIENĖ IR TARNAUTOJAI

Philadelphijos lietuviai

BALFO VAJAUS
UŽBAIGTUVĖS

Žengiant prie Naujų Metų slenksčio, gražiai pasirodė mūsų vietinis Balfo sk. Lapkričio 23 piniginio vajuos užbaigimo proga suruošė koncertą-pietus. Po lietuviškų pamaldų šv. Andriejaus parapijos salė prisipildė norinčiais pasidžiaugti Balfo atliktais darbais, pasigrožėti maloniai skambančiomis mūsų dainomis bei kultūrinę popietę praleisti besisnekučiuojant ir užkandžiaujant jaukioje atmosferoje.

Feliksas Andriūnas, plačiai žinomas visuomenininkas, ilgametis Balfo Tarybos direktorius (šias pareigas jis jau eina devintus metus), dabartinis skyriaus pirmininkas, pasisveikino su sveikais, pastebėjo, kad lietuvių rūpinimasis vargan patekusiais siekia žilą senovę. Jau Vytauto laikais buvo įkurta Brolija, puoselėjanti mintį, jog reikia nepamiršti nei vieno, vienokios ar kitokios pagalbos reikalingo. Anksčiau Andriūnas kalbėjo per Bendruomenės balso radijo valandėlę, platokai apibūdindamas Balfo veiklą JA V-bėse. Susikaupimo minute buvo prisimintas neseniai miręs kun. Vaclovas Martinkus, ilgametis Balfo centro valdybos pirmininkas, daug nusipelnęs vargšų šelpime.

Meninė dalis

Koncertą pravedė Regina Raubertaitė, antroji Philadelphijoje gyvenanti Balfo tarybos direktorė, aktyviai besireiškianti LMKF vietinio klubo žmogaus teisių komiteto veikloje.

Sol. Ona Šalčiūnienė ir "Vilties" choras gražiai apdainavo vėjužėlius, rudėnėlius, našlaitėles, linėlius, jaunas dieneles, senuosius miestus ir kitus mūsų širdžiai artimus objektus.

Koncertą sol. Šalčiūnienė pradėjo liaudies dainomis Ko vėjai pučia — St. Šimkaus, Našlaitėlė — A. Višumino ir Vai kur nužėgluos — St. Šimkaus. Antrame išėjime išgirdome Martos ariją iš Flotovo operos "Marta" ir Rudenėlį — žodžiai K. Grigaitytės, muzika Br. Budriūno.

Sprendžiant iš stipraus plojimo buvo aišku, kad solistės dainavimu publika buvo labai patenkinta. Šalčiūnienė ir kompanionas Frances Stankus.

"Vilties" choras, diriguojamas F. Stankus, kultūrinei popietei iškilmingumo suteikė padainuodamas sekantias dainas: Pasėjau linėlį — A. Mikulskio (liaud. daina), Šešupėlė miela — Pr. Ambrazo (žodžiai P. Orintaitės), Širdis dar žy-

di — J. Bertulio (žodžiai P. Lemberto), Jaunystei — A. Aleksio (žodžiai J. Mingėlos) ir Tėvynės maršas — G. Gudauskienės (žodžiai N. Girginaitės). Nors choras kiek sumažėjęs, tačiau gerokai atjaunėjęs. Gana gražiai susidainavęs ir koncerto dalyviams paliko malonų įspūdį. Dainas pianinu palydėjo Petras Vaškys.

Atsidėkojant už gražiai atliktą programą, šalčiūnienėi ir Stankuvienei buvo įteikta po puokštę margiaspalvių gėlių. Choristai ir akomp. Vaškys apdovanoti meniškais Balfo ženklukais.

Visi programos išpildytojai, norėdami, kad iš parengimo galimai daugiau liktų pagalbos reikalingiems, atsisakė nuo honorarų. Balfo valdyba už tai jiems yra labai dėkinga.

Skaniai šeimininkių paruoštiems pietums artėjant prie galo, buvo loterija. Dail. Adalberto Staneikos paveikslą laimėjo S. Didėlienė, o M. Raugienės padovanotą menišką pagaišvėlę — E. Skladaitienė. Smulkesni suaukoti fantai atiteko kitiems popietės dalyviams.

Philadelphijos Balfo skyriaus paskutiniuoju laiku kas metai centro valdybai pasiūnčia 1700-1800 dol. šią progą norėdusi dar paminėti, kad didelis Balfo ramstis yra Vasario 16-tosios gimnazijai remti būrelis, susidedantis iš 40 asmenų, kuriam nuo 1976 m. vadovauja architektė Snieguolė Jurskytė, gabi organizatorė, ilgametė LMKF Philadelphijos klubo valdybos narė. Paskutiniuoju metu ji aktyviai reiškiasi minėtos organizacijos suformuotame Žmogaus teisių komitete. Jurskytė kas metai per Balfo centro valdybą. Vasario 16-tosios gimnazijai pasiūnčia apie 800 dol.

Viską sudėjus krūvon, gaunasi gana graži suma. Mūsų kolonija didžiujasi labdaros srityje besidarbuojančiais žmonėmis, kurie nuo poilsio paaukvoja gana daug laiko ir kartais susiduria su įvairiais nemaloniais. Matydami tokius gražius rezultatus, be abejo, džiaugėsi ir tie, kurie pinigų, talka ar kitokiu būdu padėjo Balfo skyriaus vaidybai ir Vasario 16 gimnazijai remti būrelio vadovei. (bv)

MIRĖ ZIGMAS
JANKAUSKAS

Philadelphijos lietuviai neteko 1980. X. 29 d. senosios kartos veikėjo — veterano Zigmo. Velionis buvo gimęs 1886. I. 1 d. Plapių km., žaslių valsč., Trakų aps. Zigmas paliko gilius pėdsakus Philadelphijos lie-

Po koncerto Vilties choro nariai apdovanojami Balfo garbės ženklukais.

Aušros Bagdonavičiūtės nuotr.

tuvių gyvenime.

Atvykęs jaunas jaunas (atvyko 1904 m.) siekė mokslo ir išsilavinęs, turėjo kelionių biurą ir draudimo agentūrą. Veikė daugelyje lietuviškų organizacijų.

Švenčiant JAV nepriklausomybės 150 metų sukaktį (1926 m.) Philadelphijoje buvo suruota Pasaulinė paroda. Lietuvių visuomenės pagėdavimu buvo suruota Lietuvių diena ir sudaryto komiteto Lietuvių dienai ruošti vicepirm. buvo Z. Jankauskas. Lietuvių diena buvo didingai pravesta.

Bendrai Zigmas visur norėjo, kad lietuviai pasirodytų įspūdingai. Zigmo iniciatyva buvo suorganizuota Vilniui Vaduoti Sąjunga, kuri pasiuntė didelę sumą aukų į Nepriklausomą Lietuvą. Aktyviai buvo įsijungęs į Dariaus-Girėno ir Vaitkaus skridimus per Atlantą.

Buvo aktyvus paskolos lankstų platintojas ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos narys išplatinęs daugelį knygų ir paskutinę Dr. V. Sruogienės — Lietuvos Istoriją. Aktyvus Susivienijimo Lietuvių Amerikoje veikėjas ir už pasidarbavimą Susivienijimui apdovanotas auksiniu garbės ženklu. Philadelphijoje ėjęs skyriaus finansų sekretoriaus — išdininko pareigas ir prirašęs Susivienijimui daug narių. Velionis priklausė ir vietos pašalpiniam klubui "Lithuanian Muzik Hall". Bendradarbiavo Vieniųbėje, Dirvoje, Sandaroje, Tėvynėje ir kt. Po antrojo pasaulinio karo tremtiniais atvykęs į Ameriką ir steigiant Tautinę sąjungą buvo aktyvus organizatorius ir steigėjas ALT S-gos Philadelphijos skyriaus ir pirmas pirmininkas. Už pasidarbavimą lietuvių bei lietuvių pakeltas į skyriaus garbės narius. Aktyviai reikėsi ir Lietuvių Bendruomenėje ir keletą metų buvo apylinkės valdybos narys. Rėmė radi-

jo valandėlę ir šeštadieninę mokyklą.

Sunku viską ir suminėti kur jis dirbo lietuvių bei. Išėjęs į pensiją dalinai dirbo Liberty Federal ir Loan Assn. (Lietuvių banke). Paskutiniu metu gyveno su žmona ir anūkų globoje, netoli Philadelphijos — Hattboro, Pa. Išsikėlus iš Philadelphijos ir sulaukus tokio amžiaus (beveik 95 m.) ir šermenys buvo kuklios. Iš lietuvių dalyvavo tik ALT

S-gos Philadelphijos skyr. pirm. V. Matonis su atstovais ir LB apylinkės pirm. T. Gečienė.

Gyvenimo ironija, kad ir jo vienintelis sūnus negalėjo palydėti savo tėvo į amžiną poilsio vietą, nes tarnaudamas prekybiniame laivynė, prieš pat tėvo mirtį, buvo išplaukęs į vandenyną. Velionio kūnas buvo sudegintas... Laidotuvėmis rūpinosi anūakai. Ramybės amžinybėje. (pm)

• RINKTINĖ JAUNIMUI, Nr. 1. Jankutė, Kaupas, Spalis. Rašytojų kūrybos ištraukos, skirtos 8-11 metų skaitytojams. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenės švietimo taryba su Lietuvių fondo parama Chicagoje 1980 metais. Viršelis Vilijos Eivaitės. Techninis redaktorius A. Pakalniškis, Jr. Tiražas 1000 egz.

JAV LB švietimo taryba jau išleido du pirmuosius "Rinktines jaunimui" sąsiuvinus. Tarybos leidinių komisiją sudarė: I. Bukaveckienė, A. Dundzila, L. Germanienė, R. Penkiūnienė, S. Ramanauskienė ir N. Užubalienė.

Visais leidinio ar leidėjo reikalais dabar reikia kreiptis į švietimo tarybos pirmininką J. Plačą, 3206 W. 65 Pl., Chicago, Il. 60629. Leidinio kaina — 4 dol.

Pirmajame 44 psl. leidinių serijos numeryje yra šių trijų autorių skaitiniai: Nijolės Jankutės "Karilė ir pabėgėliai", Juliaus Kaupo "Pasaka apie Arlekino meilę ir apie burtininką be vardo" ir Romualdo Spalio ištrauka iš "Gatvės berniuko nuotykių".

Antrajame tokiu pat viršeliu 48 psl. numeryje ran-

dame: ištrauką iš Kazio Almeno romano "Upė į rytus, upė į šiaurę", ištrauką iš Pulgio Andriešio humoristinio romano "Tipelis" ir Jurgio Jankaus novelę "Paminklas".

Prie kiekvieno spausdinamo gabalo yra pridėta autoriaus nuotrauka ir trumpi rašytojo apibūdinimai.

• Juozas Kapačinskas. SPAUDOS BARUOSE. Atsiminimai. Darbas Sandaros redakcijoje: Lietuvių organizacijos ir jų veikla Amerikoje; Marquette parko lietuvių kolonija; kelionės spūdziai. Išleido Chicago lietuvių literatūros draugija. 216 psl. Kietais viršeliais kaina 7.85 dol.

**COPY
MECHANICS
HEAVY DUTY
TRUCK
MECHANICS**
With GMC diesel experience.
ALSO
**TRANSPORTATION
REFRIGERATION
MECHANIC**
With transmission/gear experience. Salaries open, depending on experience and qualifications plus excellent benefits. Please write to E. Estes
MIDWEST GROWERS INC.
14280 Monte Vista
Chino, Ca. 91710
or phone 714/597-4841

A.A. KAZYS VALAITIS

Alfonsas Nakas

Jo gyvybė užgeso 1980 metų spalio 26-tosios ryte, Strathroy, Ontario ligoninėje. Po pustrečių metų sunkios ligos, po metus trukusios beviltiškos agonijos, pagaliau ir nepaprasto stiprumo širdžiai pasakius "gana".

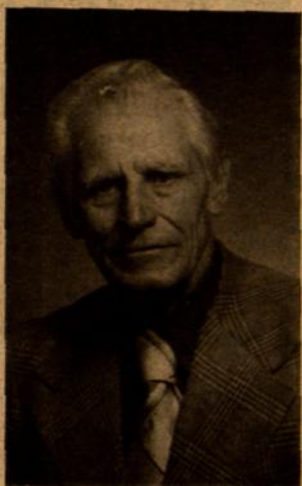
Buvo pašarvotas R. C. Madill laidojimo namuose, Mt. Brydges "miestelyje. Prie geležinkelio bėgių, kuriais į rytus pėsčiom iš lėto žengdamas, per dešimtį minučių prieitum jo ūkio ribas. Ten dailiai suarti, pavasariui paruošti laukai, miškelis, vėl plotai tamsių arimų. Šiaurinėje miškelio pusėje stūkso žaliastogės, raudonos tabako džiovyklos. Šiltadaržiai. Tūkstančiams baltų kalakutų modernios paukštėdės. Laukų derlių globianti didžiulė daržinė. Dviaukštis gyvenamas namas. Sodybos šiaurėje, prie vieškelio — keli šimtamečiai ažuolai čia buvo jo antroji tėviškė. Čia ilgiausiai — net dvidešim šešerius metus — gyventa. Čia darbas vykdavo darbą nuo ankstyvo pavasario iki rudens. Darbai nesustodavo nė žiemos speigų metu, tik gerokai sulėtėdavo.

Spalio pabaiga — kaip tik dykiausias ūkininkams laikas. Spalio gale išeidamas, jis nė kitų nesutrukdė. Gulį R. C. Madill šermeninėje ažuoliniam karste, gelėmis apstatytas, ir klausio, kokias simfonijas jo ažuolų viršūnėse vėjai groja...

Spalio 28 vakare šermeninė lankytojai vos sutilpo. Suvažiavo giminės bei draugai iš New Yorko, Chicagos, Toronto, Detroito. Susirinko Londono lietuviai ir Mt. Brydges apylinkių ūkininkai, lietuviai bei kitataučiai. Kun. Jonas Staškus, Londono lietuvių šiluvos Dievo Motinos parapijos klebonas, skaitė šv. Rašto ištraukas, kitokias laidotuvių maldas, su minia kalbėjo rožinį.

Apniukusį spalio 29-sios rytmetį, po paskutinių kun. J. Staškaus maldų ir paskutinių visų mūsų žvilgsnių į ramų velionio veidą, ilgos mašinų vilkstinės procesija pajudėjo Londono link. Per rudeniškai liūdną, tykų Mt. Brydges miestelį, lėtai, vos judant, pro velionio sodybą ir per pusmylį pavieškeliu nusidriekusius jo laukus. Per kalnelius, slėnius, tiltus, parkus, kur jo šimtus kartų paties už vairo sėdint viskas matyta. Per didmiečio skruzdėlyną, iki šiluvos D. Motinos šventovės.

Gedulingas pamaldas laikė kun. dr. Jonas Gutauskas ir kun. J. Staškus. Kun. J. Gutauskas pamoksle iškėlė velionio nuopelnus auginant didelę, gražią lietuvišką šeimą ir nuopelnus lietuvių aplamai. Solistė Irena Černienė, Ritos Vilienės vargo-

A. A. Kazys Valaitis

nais lydimą, nepaprastai įspūdingai giedoją seną lotynišką Gregorinių mišių giesmę "Liberate me". Keletą kitų gedulingų giesmių atliko Londono lietuvių choro "Pašvaistė" dalyviai, jų vadovė R. Vilienei vargonais pritariant. Ne tiek giesmių melodijos ir choristų balsai čia stebino, kiek mažos lietuvių saujelės solidarumas ir pagarba išeinančiam.

Liūdnoji procesija baigėsi Londono šv. Petro kapiinėse. Kun. J. Gutausko maldos. Visų giedama "Marija, Marija" ir Lietuvos himnas. Iš dangaus ėmė kristi dideli, šalti lietaus lašai...

Sermenų pietum grįžome į parapijos salę. Nepaisant savaitės vidurio (spalio 29, trečiadienis), tad daugelio Londono lietuvių įsipareigojimų įstaigose bei įmonėse, į laidotuves susirinko netoli 200 žmonių. Šalia gausių gėlių puokščių, velionis buvo pagerbtas ir dosnėmis aukomis lietuviškoms institucijoms: Kanados Lietuvių Fondui — 1100 dol.; Tautos Fondui — 355 dol.

Velionis Kazys Valaitis buvo gimęs 1911 m. kovo 11 dieną Pilviškiuose, Vilkaviškio apskrityje, stiprių ūkininkų šeimoje. Mokslus ėjo Marijampolės gimnazijoje (baigė 1928 m.) ir Dotnuvos žemės ūkio akademijoje. Akamiją baigė ir agronomo diplomą įgijo 1933 m. Pirmasis darbas — mokytojavimas žemės ūkio mokykloje Klaipeidos krašte. Iš čia perkeltas į Vievio žemės ūkio mokyklą — vedėju. Vėliau paskirtas Kaišėdorių apskrities agronomu. Bolševikme ty perkeltas į šakių rajono agronomo postą, o vokiečių tapo Kidulių dvaro ūkvedžiu bei Vievio rajono agronomu.

Vėly 1944 m. rudenį pasitraukė į Vokietiją. Iš pradžią gyveno Dresdene, paskui atsikūrė Bavarijoje. Karui pasibaigus, kurį laiką buvo Norlingeno, o vėliau Memmingeno lietuvių stovyklų komendantu. Memmingene gyvendamas, važinėjo į Tuebingeno universitetą, kur gilino agrikultūros studijas.

Užverbuotas žemės ūkio darbams, į Kanadą atplaukė 1948 m. pavasarį ir metų sutartį vykdyti pradėjo Albertos provincijos ūkyje, paskui dirbo Abitibi medžio pramonės kompanijoje, o užbaigė pas lietuvių ūkininką Princetone, netoli Hamiltono. Bandė įsikurti Hamiltone. Ėmė dirbti Stelco geležies liejykloje. Negalėjo pakęsti industrinės vergijos (darbo valandų bei minučių įmušimas kortelėje, etc.). Su kitais trimis lietuviais suorganizavo lietuviškos ruginės duonos kepyklą. Nesisekė, likvidavo. Vedęs (1950 m. rugpiučio 12) ekonomistę Južę Stanevičiūtę, bendrai ėmė planuoti kurtis ūkyje.

Su 3 mėnesių sūnum Jurgiu ant rankų, 1952 m. atsikūrė Aylmerio apylinkėje, susirado tabako ūkį ir ėmė tabaką auginti iš pusės. Po dvejų metų, darbą gerai išmokę, susiskolino pinigų ir nusipirko nuosavą tabako ūkį Mt. Brydges miestelio rytiniam pakrašty. Kaip buvo auginimas pirmasis 1954 m. derlius ir kaip jis sudorotas, čia rašančiam užtekėtų medžiagos kelių šimtų puslapių knygos, nes pačiam, tuomet auto pramonės bedarbiui, vasarą teko kurti su Valaičiais praleisti... Ėjo virtinė sėkmingų ir nesėkmingų metų. Nuo 1963 m. šalia tabako Valaičiai pradėjo aginti ir po keletą tūkstančių veislinių kalakutų. Dingo skolos. Ėmė rasti atliekamo pinigų, taip reikalingo ūkio mašinoms bei paukštėdėms. Nors darbų visada buvo begalės, bet juo tolyn, juo jie darėsi lengviau nuderbami, juoba, kad atsirado ir apšėiai darbo rankų, kai užaugo penki vaikai. Nors velionis Kazys ūkyje, ypač pirmąjį kūrimosi dešimtmetį, dirbo ne po 8, o veikiau po 18 valandų, ir ne penkias, o veikiau septynias dienas savaitėje, džiaugėsi būdamas sau po nu, džiaugėsi laisve, didžiausi savo ir šeimos pasiekimai. Beje, visi penki vaikai išėjo aukštuosius mokslus: Jurgis — magistro laipsnio inžinierius, Vytautas — ekonomistas (antrasis diplomai — kalbų), Danutė — biologė, Antanas — geografas ir Vida — reg. medicinos sesuo. Pastaroji kolegijos diplomą gavo jau tėvui sunkiai sergant. Apie vaikų sportinius ir kitokius laimėjimus vėl būtų daug ką pasakyti, bet ne tokia čia proga. Juos išminėjau tik ryškindamas velionio Kazio biografiją. Savo šeima — tiek žmona, tiek vaikai — jis akivaizdžiai didžiūdavo, nors žodžiams būdavo taupus. Sunkioje ligoje šeima jo ir neapvylė.

Lietuvoje, jaunystės metuose, visuomeninę veiklą velionis pradėjo korporacijoje Neo-Lithuania. Dirbdamas agronomu, vadovaudamas Jaunųjų ūkininkų rate-

Hot Springo lietuvės su Arkansas gubernatorium. Pradedant ruošti lietuviškos kalėdinės eglutės papuošimui, ir tradicinei kalėdinei šventei, miesto auditorijoje, gruodžio 14 d. iš kairės: Loretta Tomošaitienė, E. McKeever, guber. Bill Clinton, LB apyl. valdybos vicepirm. Lilė Kazienė ir Liūsė Gudeliene.

D. Hudson nuotr.

mas agronomu, vadovaudamas Jaunųjų ūkininkų rate-liams. Priklausė tautininkams. Kanadoje visuomeninį darbą dirbo jo šeima, o jis lietuvių rėmė materialinėmis vertybėmis. Prenumeravo Kanados ir JAV lietuvių periodiką. Kiek atspėdamas skaitė.

Buvo aukštas (netoli dvejų metrų ūgio), laibas, bet raumeningas vyras, dailių, vyriškų veido bruožų, valingo būdo. Geležinės fizinės sveikatos ir didelis optimistas. Sakau geležinės fizinės... Bet neretai pasirenkami patys stiprieji. Toks likimas ištiko ir Suvalkijos ažuolą Kazį Valaitį, nė septyniadešimtųjų nesulaukusį, besiruošiantį užtarnauti pensijai ir jaučiai senatvei.

Tebūna Tau, mielas drauge, lengva Kanados žemė.

DAYTONA BEACH

LABAI GERAS PASIŪLYMAS LIETUVIAMS

Apie Daytona Beach, Fla. lietuvių koloniją daug buvo rašyta spaudoje. Ši vieta visais atžvilgiais yra gera kurtis ir gyventi ne tik vyresnio amžiaus, užtarnauto poilsio sulaukusiems, bet ir jauniems žmonėms.

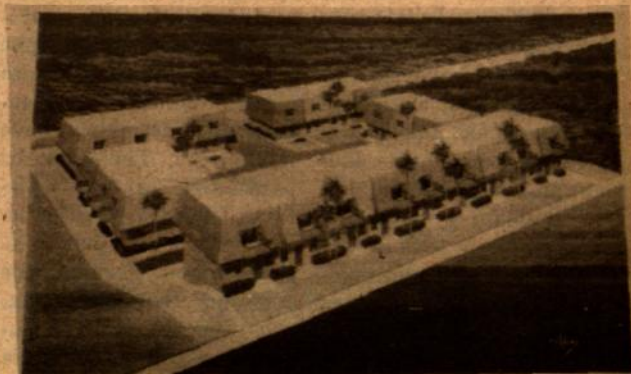
Daytona Beach keletas lietuvių suorganizavo korporaciją "Litona", kuri yra užsimojusi gražioje vietoje, prie Atlanto vandenyno iki ateinančio pavasario pastatyti jaukius butus, vadinamus townhausus. Šiame projekte bus 23 viene-

tai. Apylinkė gera, į Daytona Beach pietus, ant Atlantic gatvės. Skersai gatvės Atlanto vandenynas. Į paplūdimį nueiti tik vienas blokas.

Townhausai bus dviejų aukštų. Apačioje salonas, "dainetė" ir virtuvė, bei patogumai. Viršuje du gražūs miegamieji su dviem patogumais — voniomis. Ju kaina nuo 54,000 dol. iki 59,500 dol. Townhausų planai jau paruošti ir patvirtinti. Korporacija pirmoje eilėje juos norėtų parduoti lietuviams. Būtų graži, vienoje vietoje, 23 šeimų lietuvių gyvenvietė. Sąlygos: kiekvienas užinteresuotas townhausą įsigyti įmoka 1000 dol. ir pasirašo kontraktą. Korporacija tuojau stato townhausą ir vėliau sutvarko visus finansavimo reikalus. Norimą townhausą pasirenka iš plano. Geresnieji, žinoma, atitenka pirmiesiems. Townhausai parduodami ant kontraktų, dar prieš jų statybą. Korporacija garantuoja gerą kokybę ir statybą baigia sutartu laiku. Kaip sakėme, lietuviams pirmenybė. Tačiau, jeigu lietuviai neparodytų skubaus dėmesio, tai townhausai bus parduodami sveiktataučiams.

Visais reikalais kreiptis į korporacijos prezidentą Adolfą Andrušį, 7 Talo Circle, Port Orange, Fla. 32018, telef. 904-761-3625. Arba Chicagoje, pas Jurgį Janušaitį, Paramos prekyboje.

Jurgis Janušaitis

Lietuvių korporacijos "Litona" Daytona Beach, Fla., statomi townhausai — condominium. Lietuviams gera proga juos įsigyti.

FILATELIJA

Nr.6

Antanas Bernotas

JAV spalio 9 d. išleido keturių pašto ženklų bloką, po 15 centų kiekvienas, su žymiais architektūros pastatais: Penn Akademija Philadelphiaje, Lyndhurst Kolegija Tarrytowne, N. Y., Trejybės Bažnyčia Bostone ir Smithsonian Institutu Washington. Pastarąjį, statytą architekto James Renwicko, čia dedame.

James Renwick (1818 — 1895) gimė New Yorke, gydytojo šeimoje. Studijavo Columbijos kolegijoje. Pastatė New Yorke ir apylinkėse keletą įdomių pastatų, kurių tarpe garsiąją šv. Patriko katedrą. Washingtonė jo statytas Smithsonian institutas ir Meno galerija. Visi jo statiniai pagal anuomet čia labai mėgiamą prancūzų gotikinį stilių.

AIRIJA išleido 12 pensų pašto ženklą paminėti 100 metų sukakčiai, kai ten buvo įvesta lasaliečių vienuolių brolija.

Jean-Baptiste de La Salle (1651-1719), tos brolijos įkūrėjas, gimė Reimse, Prancūzijoje. Paryžiuje studijavo teologiją ir 1678 m. buvo įšventintas kunigu. 1681 m. gavo teologijos daktaro laipsnį ir dirbo toje pačioje Reimso katedroje. 1683 m. atsisakė tos vietos ir persikėlė į Paryžių, kur įsteigė krikščioniškųjų mokyklų brolių vienuoliją, atsidėdamas jaunuomenės auklėjimui ir globai. Jau to šimtmečio gale vienuolija vien Paryžiuje turėjo per 20 mokyklų su keliais tūkstančiais vaikų. Pedagogikoje La Salle laikomas vienu iš didžiųjų auklėtojų. Parašė veikalų kaip auklėti vaikus, ypač jiems duodant profesinį švietimą. Dėl savo kilnaus gyvenimo ir tikslų La Salle 1840 m. buvo paskelbtas palaimintuoju, o 1900 m. kanonizuotas šventuoju. Jo šventė yra gegužės 15 d. Laikomas mokytojų patronu. Jo metodikos raštus Pr. Dovydaitis

1920 m. išvertė lietuviškai.

KANADA išleido du 17 centų pašto ženklus 100 metų sukakčiai paminėti nuo Kanados Karališkosios Meno Akademijos įsteigimo. Pašto ženkluose parodyti: dailininkas Robert Harris (duotas vienas jo paveikslas) ir skulptorius Philippe Hebert su jo viena skulptūra (čia jį dedame). Pašto ženklai sukibę porėlėmis.

Louis Phillipe Hebert (1850-1917), pasižymėjęs kanadietis skulptorius, priklausė šiai Akademijai nuo 1883 m. Svarbiausi jo darbai: karalienės Viktorijos statula, buv. Kanados ministro pirmininko John Alexander Macdonaldo statula ir kiti darbai.

V. VOKIETIJA išleido 60 pfenigų pašto ženklą pagerbti jos didžiam filosofui, matematikui ir diplomatiui baronui Leibnizui.

Gottfried Wilhelm Leibniz (1646-1716) gimė Leipzige profesoriaus šeimoje. Studijavo Lepzigo ir Jenos kurfiursto universitetuose filosofiją, matematiką ir teisę. Būdamas Mainzo kurfiursto tarnyboje, labai daug keliavo po Europą ir susitikinėjo su ano laiko žymiais žmonėmis. Buvo paruošęs Egipto užėmimo planus. Labai daug rašė įvairiais metafizikos ir filosofijos klausimais prancūzų ir lotynų kalbomis. 1700 m. Berlyne įkūrė Prūsijos Mokslų Akademiją ir buvo jos pirmuoju prezidentu. Net ir su Lietuva turėjo ryšį: 1668 m., atsisakius sosto Lietuvos-Lenkijos karaliui Jonui Kazimierui, vienu iš pretendentų buvo Pfalzo grafas Wilhelm von Neuburg, kurio išrinkimui buvo įkinkytas ir Leibnizas. Jis parašė ilgą traktatą iš Lietuvos-Lenkijos istorijos lotyniškai, kuris buvo išspausdintas Karaliaučioje 1669 m. (nors pažymėta, kad Vilniuje). Kaip jo autorius pasirašė slapyvardė Georgius Ulicovius Lithuaniaus.

185-tos gatvės,
Lietuvių rajono,
Prekybininkų
Kalėdiniai
SVEIKINIMAI

185-TOS GATVĖS, PREKYBININKŲ SĄJUNGOS VALDYBA

sveikina šv. Kalėdų proga šios apylinkės prekybininkus ir lietuvių klientus, kurie šiais metais rėmė 185-tos gatvės prekybininkus.

Randy Jernejcic — pirmininkas
Bill Manak — vicepirmininkas
Chuck Markus — išdininkas
Deb Wyckoff — sekretorė

Visus Clevelando ir apylinkių lietuvių šv. Kalėdų proga sveikiname ir linkime tyro šventiško džiaugsmo ir tegul Naujieji Metai suteikia visiems laimės ir vienybės tautinio darbo baruose.

LITHUANIAN VILLAGE, INC. DIREKCIJA ir LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS GINTARO VALGYKLA

DELLA E. JAKUBS & SON

Laidojimo įstaiga

visus Clevelando ir apylinkių lietuvių sveikina Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga linkėdami tyro kalėdinio džiaugsmo ir laimės ateinančiais metais.

936 EAST 185TH ST.
CLEVELAND, OHIO 44119
Tel. 531-7770

Della Jakubs
William Jakubs
William Jakubs jr.
Barbara Jakubs-Schmidt

GUTH & ŠIRVAITIS

Advokatų įstaiga sveikina visus savo klientus Kalėdų švenčių proga ir linki džiaugsmingų švenčių bei laimingų ir sveikų Naujų Metų.

877 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. 692-1222

Advokatas Algis Širvaitis

AMERITRUST OF CLEVELAND

185-tos gatvės ir Pawnee skyrius šv. Kalėdų proga sveikina šios apylinkės lietuvių ir visus klientus linkėdami gražiausių švenčių ir sėkmingų Naujų Metų.

701 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. (216) 687-4130
Member FDIC

ISTAIGOS VEDĖJAI:

Charles S. Pezdirtz
F. M. Uhrin

NATIONAL CITY BANK

East 185th Monterey skyrius

Sveikina visus savo klientus ir Naujosios parapijos rajono lietuvių šv. Kalėdų proga ir linki džiaugsmingų švenčių ir daug laimės ateinančiuose metuose.

609 EAST 185TH STREET
EUCLID, OHIO 44119
TEL. (216) 692-2547
Member FDIC

W. Michael Sweeney, vedėjas
ir bendradarbiai

SILVER SHEAR GROŽIO SALIONAS

sveikina visas ir visus savo klientus šv. Kalėdų proga ir jaukių ir malonių švenčių bei laimingiausių Naujų Metų.

687 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. 486-4240

Zina Gelgotaitė
ir
Vincas Gelgotas

Savo visas klientes švenčių proga sveikinu ir linkiu gražiausių Kalėdų švenčių bei laimingų ir sveikų Naujų Metų.

GIEDRA'S GROŽIO SALIONAS

Savininkė G. Mazoliauskaitė

863 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. 481-6031

Visus lietuvius ir visus savo klientus

NORWOOD DRUG, INC.

šv. Kalėdų proga sveikina ir linki kuo gražiausių švenčių bei sveikų ir laimingų Naujų Metų.

808 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. 531-9188

VAISTININKAI:

Frank Krasovec
Rudy Kozan

KOLLANDER WORLD TRAVEL, INC.

Visus savo klientus švenčių proga nuoširdžiai sveikina ir linki sėkmės ir laimės kelionėse 1981 metais.

971 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. (216) 692-2225

SAVININKAI:

August ir Maia M. Kollander

TRADEMARK GRAPHICS, INC. SPAUSTUVĖ

Švenčių proga sveikina savo klientus, linki geros nuotaikos bei džiaugsmo šventėse ir laimingų 1981 metų.

677 EAST 185TH STREET
EUCLID, OHIO 44119
TEL. 481-2200

SAVININKAI:

Bob ir Deb Wyckoff

TUTHILL'S FLOWERS

Formerly Canterbury Flowers

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina visus savo klientus ir linki džiaugsmingų švenčių bei sėkmingų ateinančių metų.

557 EAST 185TH STREET
EUCLID, OHIO 44119
TEL. (216) 531-6810

Savininkė: Patricia Balazs

K & B DBA REAL HARDWARE IR COMMERCIAL CONTRACTORS, INC.

Lietuvių apylinkėje veikianti įvairių namų apyvokos krautuvė sveikina visus pirkėjus šv. Kalėdų proga ir linki gražių švenčių bei sėkmingų ir laimingų Naujų Metų.

740 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. (216) 481-3300

Carl R. Bork

EUROPA TRAVEL SERVICE INC.

911 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119, tel. (216) 692-1700

Visus klientus ir apylinkės lietuvius sveikiname su šventėmis ir linkime, kad ateinantieji metai jums atneštų daug laimės ir džiaugsmų kelionėse.

Savininkas — Jerome A. Brentar

Sveikiname visus savo klientus,

draugus ir gimines su

ŠV. KALĖDŲ ŠVENTĖMIS

ir linkime visiems

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

Kripavičių šeima

**LIETUVIŠKOS
SKAUTYBĖS FONDO
PENKERIŲ METŲ
SUKAKTIS**

Prieš penkeris metus įkurtas Lietuviškosios Skautybės Fondas, su tikslu sukaupti lėšas jaunimo lietuviškam auklėjimui, duoda gražią paramą Lietuvių Skautų Sąjungos veiklai.

Per tuos penkeris metus skautų sąjunga jau yra iš Fondo gavusi virš aštuonių tūkstančių dolerių. Tie pinigai sunaudojami skautų vadovų lavinimui, stovykloms ir skautiškiems leidiniams leisti.

Fondą tvarko Fondo Valdyba sudaryta iš septynių Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybės parinktų asmenų. Šiuo metu Fondo būstinė randasi Bostone. LS Fondo išdas tikrinamas JAV Federalinės valdžios ir LS Sąjungos revizijos komisijos. Aukos Fondui gali būti atskaitomos nuo JAV Federalinių mokesčių. Aukų rinkimu rūpinasi Fondo Valdyba. Didesnėse lietuvių kolonijose Valdybai padeda

jos kviesti Fondo atstovai. Aukos Fondui renkamos visur, kur yra lietuvių. LS Fondas apjungia visas pasaulio šalis.

Atstovai apie Fondo veiklą informuojami valdybos leidžiamais Bendralaisiais. Aukotojų pavardės skelbiamos "Skautų Aide" ir kitoje lietuviškoje spaudoje. Aukotojų informacijai leidžiami metiniai leidiniai su aukotojų pavardėmis ir aukos dydžiu.

Aukų rinkimas nelengvas ir ne taip jau malonus darbas, bet būtina reikalingas, norint Lietuvių Skautų Sąjungą išlaikyti stipriai.

Dėkojame visiems LS Fondui aukojusiems ir kviečiame kitus prie to gražaus darbo prisijungti. Jūsų auka, kad ir mažiausia, mus skatina naujiems užsimojimams ir jos dėka jūs, tartum, patys tampate mūsų darbų dalininkais. Be to, auka LS Fondui šiuo metu yra geriausias investavimas į jaunimo ateitį.

Lietuviškosios Skautybės
Fondo Valdyba

Lietuviškosios Skautybės Fondo
penkerių metų sukakties
proga aukojū lietuvių skautų
veiklai _____ dolerių.

vardas, pavardė:

adresas:

čekius rašyti:

Lithuanian Scouts
Association, Inc. — LS Fondas

aukas siųsti:

K. Nenortas
44 Alban Street
Dorchester, Ma. 02124

Skautiškos Aėi.
LS Fondo Valdyba

**LINKSMŲ
ŠVENČIŲ!**

TURNER REALTY

Istaigos administratorė R. Matienė su bendradarbiais.

SMITH BROS.

Dry Cleaning and Tailoring

Sveikina visus savo klientus šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga linkėdami gražiausių švenčių ir laimingiausių 1981 metų.

719 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. (216) 481-3553

Smith Bros.

SETINA'S MĖSOS PRODUKTŲ KRAUTUVĖ

Švenčių proga sveikina visus pirkėjus ir apylinkės lietuvius ir linki laimingų ir sėkmingų 1981 metų.

777 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. 481-6710

Setina
ir visi darbininkai

NEFF SUNOCO

910 East 185th Street and Neff Road, tel. 486-8740

Jūsų benzino stotis and Neff kampo sveikina visus klientus švenčių proga ir linki gražių šv. Kalėdų bei sėkmingų Naujų Metų.

Savininkas — Charlie

A B C GLASS CO.

Visus savo klientus ir apylinkės lietuvius sveikina šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga linkėdami jaukių švenčių bei laimingų ir sveikų ateinančių metų.

17960 LAKE SHORE BLVD.
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. 486-5664

Jack J. Hribar
Joseph P. Hribar

VLASTA'S ART GALLERY

Visus klientus, savo studentus ir meno mylėtojus sveikinu su šv. Kalėdom ir Naujaisiais Metais linkėdama daug džiaugsmo, sėkmės ir laimės.

842 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. (216) 531-1019

Vlasta

SHORE CARPET

Residential & Commercial

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina visus klientus ir linki džiaugsmingų švenčių bei sėkmingų 1981 metų.

854 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. (216) 531-0484

PREKYBOS VEDĖJAS
Steve R. Cihon

FRITZ'S TAVERN

Visus tavernos lankytojus ir mielus apylinkės lietuvius švenčių proga sveikiname ir linkime kuo laimingiausių 1981 metų.

991 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. (216) 481-9635

Mr. & Mrs. Fritz

Šv. Kalėdų varpai lydėdami į
Naujus Metus tegul skamba viltimi ir
džiaugsmu.

Visus artimuosius, draugus ir
pažįstamus nuoširdžiai sveikina.

**Jonas, Regina,
Vilija, Paulius
Nasvyčiai**

ir

Veronika Brazilevičienė

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga sveikiname savo narius, kitus

šaulius, ramovėnus ir Lietuvos karius.

**LŠST Kar. A. Juozapavičiaus
Kuopos Valdyba**

LKVS "Ramovė" Clevelando skyriaus
valdyba

ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir

NAUJŲ 1981 METŲ

proga nuoširdžiai sveikina: savanorius-
kūrėjus, skyriaus garbės narius,
ramovėnų vyrų chorą, skyriaus narius
ir visų šeimas, o ligonims linkim
sveikatos ir ištvermės.

Skyriaus Valdyba

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir

NAUJŲJŲ 1981 METŲ

linki visiems savo klientams

TALIS FOTO STUDIJA

15606 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44110

Tel. (216) 692-1515

• OHIO AUTO BODY,
savininkas Jonas Švarcas,
35571 Vine St., Eastlake,
Ohio 44094, sąžiningai ir
gražiai atlieka visus auto-
mobilių taisymo darbus. Iš
nelaimės vietos pašaukius,
automobilį atitepti į savo
dirbtuves ir greitai pataiso.
Skambinkite tel. (216) 942-
8038 ir viskas bus sutvar-
kyta.

• Sausio 17 d. 6 v. v. Lie-
vių namų apatinėje salėje
įvyks LKVS "Ramovė" Cle-
velando skyriaus visuotinis
narių susirinkimas. Progra-
moje naujos valdybos rin-
kimas ir kuprinės pabiros.

**Wanted 1st Class Skilled
NUMURA OPERATOR**

(FOR NIGHT SHIFT)

Must be familiar with the tolerance
requirements of the special machine
tool industry.
Ideal working conditions in Farming-
ton Hills and the best benefit pack-
age in town. Contact the PLANT
SUPERINTENDENT.

PRECISION

SPINDLE & UNIT CO.

313-471-0460

CLEVELANDE ir apylinkėse**NAUJA ALT
CLEVELANDO
SKYRIAUS VALDYBA**

Metinio susirinkimo išrinkta skyriaus valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirmininkas — Algimantas Pautienis; I-as vicepirmininkas — Ona Jokūbaitienė; vicepirm. spaudai ir informacijai — Kazimieras Karalis; vicepirm. organizaciniais reikalais — Jadvyga Budrienė; išdinininkas — Bronius Nainys; valdybos sekretorius — Anastazija Mackuvienė; išdo sekretorius — Beatrice Natkevičiūtė.

Atstovu į ALT Tarybą paskirtas A. Pautienis.

Atstovais į Jungtinio Baltiečių Komiteto Clevelando skyrių: į valdybą — B. Natkevičiūtė; nariais: Linas Jokūbaitis ir A. Pautienis.

• **Lietuvių klubo kultūrinė premija** paskirta Rytui Babickui už jo ypatingą įnašą Clevelando lietuvių kolonijoje muzikos ir sporto srityse. Pastaruoju metu R. Babickas yra Clevelando vysų okteto vadovas, Čiurlionio ansamblio chormeisteris ir Šv. Jurgio parapijos choro dirigentas. Premija bus įteikta sausio 10 d. Lietuvių Namų salėje.

• **Kalėdinė sueiga** Neringos ir Pilėnų tuntų įvyks pirmadienį, gruodžio 22 d. 7 v. v. Dievo Motinos parapijos kavinėje.

Tėveliai ir rėmėjai maloniai kviečiami dalyvauti šioje kalėdinėje sueigoje.

• **Komp. Alfonsas Mikulskis** gruodžio 9 d. buvo operuotas Clevelando klinikoje. Linkime jam sustiprėti ir grįžti prie Čiurlionio ansamblio vadovavimo.

• **Dr. Henrikas Brazaitis** su šeima sveikina draugus bei pažįstamus Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga ir vietoj sveikinimų kortelių skiria Dirvai paramą.

• **Inž Algirdas ir Meilė Krygeriai** lapkričio 26 d. šeimos ir artimųjų draugų tarpe atšventė 25-rių metų vedybinę sukaktį. A. ir M. Krygeriai užauginę du sūnus, kurių vyriausias Edvardas baigęs John Carroll universitetą ir dirba Sohio firmos centre kaip accountant. Jo jaunesnysis brolis Andrius lanko Šv. Ignaciaus gimnaziją.

Inž. Algirdas Krygeris dirba Kiethly Instruments kompanijoje kaip manager of systems engineering.

Sukaktuvių proga jų namuose buvo atnašaujamos Šv. Mišios, atnašavo kun. Robert Kraig.

Jaukiam pobūvyje visi draugai palinkėjo sukaktuviniams ilgiausių ir gražiausių metų.

**KALĖDINIS
VAIDINIMAS**

Kas ten sukas, šoka, blizga, groja ir dainuoja? Ogi Clevelando Šv. Kazimiero liutuanistinės mokyklos mokiniai ruošiasi suvaidinti mokytojos Danutės Grigaliūnienės sukurta vaizdelį apie mažosios Gailutės išsiųstą

nuostabų siuntinį. Kas tame siuntinyje buvo, kas jį gavo, ir kas po to atsitiko? Sužinosite, atvykę į Kalėdų eglutę, kuri įvyks sekmadienį, gruodžio 21 d., 11:30 v. r. DMNP parapijos didžiojoje salėje.

Aišku, atsilankys ir Kalėdų Senelis, kuris nori apdovanoti visus gerus vaikus.

Tėvai prašomi savo vaikų dovanas atnešti į salę prieš 10 val. pamaldas. Tinkamiausia dovana — lietuviška knyga.

Po programos mokyklos tėvų komitetas visus pavaišins.

• **Gintaro valgyklos** patalpa pirmadieniais ir sek-

madieniais išnuomojama kalėdiniais pobūviams, gimtadienių ir kitų sukačių vaišėms. Prašom teirautis pas klubo vedėją R. Armoną telef. 531-2131.

• **Išnuomojamas 3 miegamųjų butas** 17726 Neff Rd. Teirautis pas Gražulius tel.: 692-2006.

Į AUSTRALIJĄ!

Š. Amerikos Lietuvių moterų tinklinio, jaunių krepšinio ir vyrų tinklinio reprezentacinės komandos šį penktadienį, gruodžio 19 d. iš Chicagos išskrenda į Australiją, 3-jų savaičių gastrolėms.

Kaip žinoma, iš Clevelando Žaibo šiose komandose yra Rūta Maželytė ir Danutė Bankaitytė — moterų tinklinio, Algis Miškinis ir Algis Zylė — jaunių krepšinyje ir Leonardas Kedys — jaunių krepšinio treneris ir vyrų tinklinio žaidėjas.

Praėjusį sekmadienį, gruodžio 14 d., Clevelande įvykusioje išleistuvių rungtynėse, Žaibo moterys įveikė pajėgiausią šio regiono komandą, Shaker V. C. 3-1, pademonstruodamos geros klasės žaidimą.

Jaunių krepšinyje, Žaibo komanda aukštu rezultatu 82:28 supylė Clevelando ukraincius.

Mūsų reprezentantai į Australiją šiose rungtynėse sužaidė išskirtinai gerai ir pasirodė kad tikrai yra verti reprezentuoti Š. Amerikos lietuvių.

VISI MALONIAI KVIČIAMI DALYVAUTI

LB CLEVELANDO APYLINKĖS

NAUJŲ METŲ SUTIKIME

GRUODŽIO 31 D. 7 V. V. LIETUVIŲ NAMUOSE.

PROGRAMA — VAKARIENĖ — ŠOKIAI

ŠOKIAMS GROS R. STRIMAIČIO ORKESTRAS.

DĖL REZERVACIJŲ KREIPIAMASI Į J. MALSKĮ — 486-9165.

LINKSMŲ ŠVENČIŲ!

Visiems mūsų kepyklos klientams, perkantiems mūsų skanią duoną ir pyragus, o taip pat visiems Clevelando ir apylinkių lietuviams, geriausiems Šv. Kalėdų sveikinimus ir 1981 metų linkėjimus siunčia

**REINECKER'S
BAKERY**

RICHARD ir MAGDALENA REINECKER, savininkai

PARTY'S, CENTER AND CATERING

8575 Free Way Drive

Macedonia, Ohio 44056

Tel. 467-2221

Superior Savings

AND LOAN ASSOCIATION

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linkime!

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

Oscar Zimmerman
Prezidentas

Kęstutis P. Šukys
Egzekutyvinis Viceprezidentas

Marija Mikonienė
Paskolų skyriaus vedėja

Juozas Stempužis
Direktorius

MAIN OFFICE: 798 East 185th Street (481-3008)

• 14406 Cedar Road (381-4280) • 32800 Center Ridge Road (327-4000)

• 13515 Euclid Avenue (681-8100)

DIRVA

VLIKO ATSTOVAS VENEZUELOJE HENRIKAS GAVORSKAS

sveikina Toronte susirinkusį Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimą ir linki jam sėkmės darbuose ir užsibrėžtų uždavinių įgyvendinime.

• **DIRVA**, dėl Kalėdų švenčių, kitą savaitę gruodžio 25 d. neišeis. Sekantis numeris išeis 1981 m. sausio 1 d.

• **Dirvos** prenumerata nuo 1981 m. sausio 1 d. pakeliamą — metams 17 dolerių, pusei metų 9 dol. ir atskiro nr. kaina 35 centai.

Kanadoje gyvenantieji **Dirvos** skaitytojai, dėl skirtumo pinigų keitime, savo asmeniškuose čekiuose prašome prie dol. sumos pridėti raides "U.S."

• **Dirvos** 65 metų sukakties minėjimas Toronte, organizuotas **Dirvos** rėmėjų, buvo gausus dalyviais ir sėkmingai praėjo. Plačiau bus kitame numery.

• **Genovaitė ir Henrikas Bitėnai**, vieton siuntinėjimo šventinių atvirukų, skiria auką spaudai. Sveikina gimines ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujųjų Metų.

• **Irena ir Vytautas Alanai** švenčių proga sveikina savo draugus bei pažįstamus ir nuoširdžiai linki laimingų Naujų Metų.

• **Vytautas ir Albina Tomkai**, Juno Beach, Florida, šv. Kalėdų ir Naujųjų 1981 Metų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus. Vietoj sveikinimo kortelių siunčius, skiria auką **Dirvai** paremti \$30.00. Taip pat sveikina redakciją ir administraciją.

Vilties Draugijos šimtininkui

A. A.

ALEKSUI SILIŪNUI

tragiškai mirus, žmonai ONAI, dukrai NIJOLEI, sūnui DONATUI ir broliams KAZIUI ir BRONIUI su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

Žymiai visuomenininkei ir Kauno priešmokyklinio amžiaus pedagogai, bei šiaulių jaunystės draugysčių puoselėtojai

A. A.

CELINAI MOŠINSKIENEI

mirus, sūnams ALGIRDUI ir VYTAUTUI su šeimomis, bei kitiems artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą

Aldona Čarneckaitė-Birutienė
Sofija Lukauskaitė-Jasaitienė

Buvusiam Clevelando Vyrų Okteto nariui

A. A.

FABIJONUI KAMINSKUI

mirus, jo žmonai NATALIJAI su šeima nuoširdžią užuojautą reiškia

Clevelando Vyrų Oktetas

Neseniai 25 metų tarnybos žymenimis buvo apdovanoti "Amerikos Balso" lietuvių tarnybos viršininkas Alfonsas Petrutis (sėdi vidury su savo dukra) ir lietuvių tarnybos pareigūnas žurnalistas-teisininkas Juozas Vitėnas (dešinėje). Stovi "Amerikos Balso" lietuvių tarnybos pareigūnai ar talkininkai: inž. P. Labanauskas, J. Bradūnas, A. Vaičiulaitis, J. Blekaitis, M. Balkuvienė ir Vl. Būtenas. Trūksta J. Raslavičiūtės ir V. Vengrienės.

R. Petrutienės nuotr.

• **M. ir A. Iškauskai**, gyv. Weston, Ont., sveikina savo malonius prietelius gyvenančius JAV, Kanadoje ir kitur, linkėdami linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų 1981 metų. Vietoj siuntinėję sveikinimo kalėdines atvirutes, sveikinimą skelbia spaudoje ir ta proga **Dirvai** paremti atsiuntė auką.

• **V. Mieželis**, Phoenix, sveikina savo artimuosius švenčių proga ir vieton sveikinimų kortelėmis aukoja Vasario 16 d. gimnazijai. Šia proga linki **Dirvos** kolektyvui linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų N. Metų.

• **Edvinas ir Halina Balceriai**, gyv. Santa Monica, Calif., sveikina visus pažįstamus švenčių proga ir vietoj kalėdinių kortelių paaukoko **Dirvai** 50 dol. Ačiū už auką.

• **Euphrosine Mikužiūtė**, Susivienijimo Lietuvų Amerikoje Pildomosios Tarybos narė, siųsdama **Dirvos** leidėjams ir redaktoriui Kalėdų švenčių proga linkėjimus, pridėjo auką **Dirvai** paremti 20 dol. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **Dr. A. ir H. Milakniai**, gyv. Santa Monica, Ca., atsiuntė **Dirvai** paremti 50 dol. linkėdami **Dirvai** ir toliau būti tvirtai, ilgai gyventi ir skleisti lietuvišką mintį pasaulyje išsiskleidusių lietuvių tarpe. Ačiū.

• **A. a. Celinai Mošinskienė** mirus, vietoj gėlių prie jos karsto, laidotuvių dalyviai suaukoko: Sv. Mišioms \$55.00, ALTai \$10.00, Aukšinio Kranto Lietuvių Bendruomenei \$110.00, Lietuvių Fondui \$205.00, Tautos Fondui \$30.00, ir lietuviams sportininkams \$25.00; viso \$435.00. Visos aukos persiųstos adresatams.

• **M. Račys**, gyv. Toronte, **Dirvai** minint 65 metų sukaktį, atnaujindamas prenumeratą pridėjo auką 37 dol. linkėdamas laikraščiui ir personalui didžiausios sėkmės.

Nuoširdžiai dėkojame už auką ir linkėjimus.

• **APDRAUDOS** reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Ižiebki, Viešpatie,
Taikos ir Gėrio švyturį,
kad kelią tikrąjį surastų
ir danguje Tave regėtų.

A. t. A.

ONAI

ZAMBLAUSKAITEI-KATALINIENEI

mirus, jos sesutę, giliai ir nuoširdžiai ją mylėjusią, poniją JULIJĄ KUNEVIČIENĘ jos skausmo valandoje kartu liūdžiu

Stefanija Radzevičiūtė

LITUANISTIKOS TYRIMŲ VASAROS PROGRAMA

Prieš dešimt metų, Kent State Universitetas pradėjo rinkti lituanistinę medžiagą. Dabartiniu metu lituanistinis rinkinys universiteto bibliotekoje turi virš 10,000 tomų ir yra pats svarbiausias šiaurės Amerikoje. Ypač yra geras periodinės spaudos rinkinys. Šiomis dienomis, JAV Bendruomenės Kultūros tarybos finansinės pagalbos dėka, baigiamas mikrofilmuoti dienraščio "DRAUGAS" visas rinkinys. Kita periodinė spauda jau nuo ankščiau mikrofilmuojama.

Norėdami, kad šis turtingas lituanistikos rinkinys būtų prieinamas visiems mokslininkams, studentams bendrai, suinteresuotiems asmenims, KSU įsteigia lituanistikos tyrimų programą. Pradedant šią vasarą (1981), dvi stipendijos bus paskirtos asmenims, kurie norėtų naudoti šį lituanistinį rinkinį moksliniam darbui.

Ką stipendija duos? Pirmą, stipendija parūpins nemokamai nakvyne ir valgiu dviem savaitėm. Taip pat, bus parūpinta kukli suma pinigų lituanistinei medžiagai bibliotekoje dubliuoti (iki 500 kopijų).

Kas gali pasinaudoti stipendija? Visi, kurie turi reikalą naudotis lituanistine medžiaga. Į šį skaičių įeina ne tik studentai kurie rašo "term papers" lituanistine tema, bet taip pat ir pensininkai, kurie rašo lituanistikos klausimais bei atsiminimus.

Visi suinteresuoti asmenys gali iki 1981 m. balandžio 1 dienos kreiptis į: **Dr. John F. Cadzow**, Lithuanian Studies Summer Program, 729 Wright Hall, Kent State University, Kent, Oh. 44242 (216) 672-2389.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS** prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.